

NÉPÚJSÁG

2025. július 8., kedd

LXXVII. évfolyam

150. (22016.) sz.

Ára: 4⁰⁰ lej

(előfizetőknek 2⁶⁰ lej)

K Ö Z É L E T I N A P I L A P

Csereznyevásár és falunap Marosvécsen

Több évtizedes hagyományörzés

Fotó: Nagy Tibor

Július 4-e és 6-a között az idén is megszervezték a hagyományos csereznyevásárt Marosvécsen. Bár írott dokumentumot nem sikerült találnia erről, de Ördög Ferenc polgármester tudomása szerint több mint 100 éve szervezik ezt a vásárt a Maros menti településen. Abban az időben a környéken nagyon sok gyümölcsfa

volt, és ilyenkor, éres idején szükségessé vált egy ilyen vásár szervezése a községi központban. Ezt a hagyományt megszakítás nélkül a mai napig éltetik.
Vajda György

(Folytatás a 4. oldalon)

Ne feledje
idejében megújítani
előfizetését!
Ha előfizet, biztosan
kézhez kapja,
féláron,
mint ha
megvásárolná!

A népművészet ünnepe Miskolcon

Múlt szombaton zajlott Miskolcon a Dunán innen, Tiszán túl Kárpát-medencei magyar hagyományörző, tehetségkutató rendezvénysorozat tizennegyedik kiadásának döntője. Erdélyt szép számban képviselték fiataljaink, és Maros megye kiemelkedő eredményekkel büszkélkedhet ezúttal is.

5.

Lila oázis a bözöd- újfalusi tó partján

A Rafai család szándékosan nem gondolkodott fesztiváljellegű rendezvényen, inkább családi hangulatú, nyugodt légkört szerettek volna kialakítani, ami sikerült is, hiszen a festői környezetben fekvő lila mezőn lehetőség van fotózkodni az ötletes kellékekkel, dekorációkkal.

6.

Szolgáltatásaink:

- kontaktlencse-felírás és rendelés
- ingyenes szemüvegfelírás komputeres szemvizsgálattal
- mindenik szaküzletünk orvosi szakrendelővel van felszerelve, ahol teljes szemvizsgálatot végzünk, a pácienseinket küldőpapír nélkül fogadjuk
- a gyerekvizsgálatokat speciális fotorefraktométerrel végezzük (kellemetlen pupilatágítás nélkül, távolsági fotózással)
- kötelező éves szemvizsgálatok cégek részére
- korszerű számítógép-vezérlésű japán NIDEK gépekkel bármilyen kerettípusba bedolgozunk plasztik- és üveglencsét egyaránt (gyors, olcsó és precíz munkával)
- szemüvegjavításokat végzünk (keretek forrasztása)
- új amerikai készülék látásjavításra, kancsalságra
- terápiák betegség és sérülés utáni rehabilitációra, memória-, reflexek, mozgás- és tanulászavarok javítására

Marosvásárhely:

- ▲ Posta utca 3. sz. Tel: 0265/212-304, 0365/410-555
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 49. sz. Tel: 0265/263-351, 0365/410-557
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 182-184. sz. (Fortuna). Tel: 0265/265-205
- ▲ Rózsák tere 53. sz. Tel: 0265/250-120, 0365/410-559
- ▲ Dózsa György utca 64-68. sz. (a Kaufland udvara). Tel: 0265/212-212
- ▲ Köztársaság tér 5. sz. Tel: 0365/430-939

Szászrégen:

- ▲ Iskola utca 11. sz. Tel: 0265/512-042, 0365/410-558

Szováta:

- ▲ Fő út 196. sz. Tel: 0265/577-282, 0742-100-323

AKTUÁLIS

Hab a tortán...

Mózes Edith

Nemrég jött a hír, hogy a NATO azt akarja, hogy katonai jelentőségű autópályákat építsünk. Viccnek tűnik az egész, hisz Romániában a rendszerváltás óta alig épült „sima” autópálya, nemhogy katonai, amellyel – a hadsereg költségvetéséből – olyan sztrádák épülnének, amelyek fél Európán keresztül biztosítanak a katonai járművek gyors és zavartalan szállítását egy esetleges fegyveres konfliktus esetén Aradtól Konstanciáig.

Ugyancsak friss hír, hogy folyik az egymásra mutogatás a hatalmas költségvetési hiányért. Egyes volt és jelenlegi kormánytagok szerint azok a felelősök, akik „pluszfizetéseket, plusznyugdíjakat, pluszberuházásokat fizettek ki”.

A kormány megszorító intézkedéseket, a bérpótlékok lefaragását tervezi, az alkotmánybírák a közpénzekből hatalmas összegeket vindikálnak maguknak, miközben a magánélethez való jogukra hivatkozva titkosítanak a köztisztviselők vagyonnyilatkozatait, ergo a sajátjukat is.

A kormány tehát dolgozik. Felelősségvállalással fogadtatná el a fiskális csomag intézkedéseit, amelyek visszatartják a népesedéspolitikai támogatásokat. Konkrétan azok a szülők, akik gyermeknevelési támogatásban részesülnek, nem lesznek többé mentesítve a CASS fizetése alól. Alexandru Rogobete egészségügyi miniszter azt mondta, hogy az intézkedések célja az egészségbiztosítási járulékfizetők körének bővítése és a betegszabadságok rendszerének reformja.

(Folytatás a 3. oldalon)

JÚLIUS

8

KEDD

Ma APOLLÓNIA és ELLÁK, holnap LUKRÉCIA napja.

Az év 1189. napja, hátravan 176 nap

5:38 19:56

21:16 3:34

A nappal hossza: 15 óra 38 perc

Időjárás

Kánikula

Hőmérséklet:

max.: 36 °C

min.: 17 °C

napár

Isten éltesse!

LUKRÉCIA : jelentése: megnyerő, vonzó. Eredete: latin

VALUTAÁRFOLYAM

BNR: 2025. július 7.

1 €	5,0645 lej
1 \$	4,3179 lej
100 Ft	1,2683 lej
1 g arany	459,5007 lej

ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉGBEN IS!

Elfogadunk előfizetést lapunkra a következő hónapra a Népújság szerkesztőségében: Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám, 2. emelet, 72-es iroda, naponta 9–14 óra között, szombat – vasárnap zárva. Tel. 0728-082-259.

M E G Y E I H Í R E K

Nemzetközi fesztiváldíj az Eufónia pedagóguskórusnak

Ezüstéremmel díjazták a marosvásárhelyi Eufónia pedagóguskórust a prágai Musica Orbis nemzetközi kórusfesztiválon. A július 3–7. között zajlott rangos megmérettetésen a női kórusok versenyében, egyházzenei kategóriában érdemelte ki az Eufónia a kitüntetést.

Iratkozás a pótérettségire

Jövő héten, július 14–21. között iratkozhatnak be a pótérettségire a nyári érettségiről lemaradt vagy sikertelenül vizsgázott diákok. A szóbeli vizsgák augusztus 4–8. között, az írásbelik augusztus 11–14. között zajlanak. A felbbezések előtti vizsgajegyeket augusztus 18-án, a végső vizsgajegyeket 26-án teszik közzé.

Felújítják a Ion Vlasiu szakközépiskolát

Elkezdődtek a felújítási munkálatok a marosvásárhelyi Ion Vlasiu szakközépiskolában. A beruházás a tantermek, folyosók, mosdók korszerűsítését, valamint a fűtési rendszerek modernizálását foglalja magába – adta hírül közösségi oldalán a Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal.

Vakációs bibliahét a Kövesdombon

Vízjelek címmel vakációs bibliahetet tartanak július 8-ától, keddtől (mától) 11-éig, péntekig a marosvásárhelyi kövesdombi református egyházközségnél. A foglalkozások mindennap 9.30-kor kezdődnek, és 13 óráig tartanak. Az együttlétre óvodás kortól ötödik osztályig várják a gyermekeket, vallási hovatartozástól függetlenül. Bővebb tájékoztatás a 0742-188-303-as telefonszámon kérhető.

Július 15-től zárva lesz a Bernády Ház

A nyári szabadságolás időszakára, július 15-től augusztus 15-ig zárva lesznek a marosvásárhelyi Bernády Ház kiállítótermei.

Terápiás program

Augusztus 4-15. között a Bonus Pastor Alapítvány 12 napos terápiás programot szervez Szentkatolnán szenvedélybeteg férfiaknak és nőknek, valamint hozzátartozóiknak. A felvétel egy előzetes interjú alapján történik, amelyre személyes jelentkezés szükséges, határidő: július 28. Marosvásárhelyről és környékéről McAlister Magdolnánál lehet jelentkezni a 0752-246-814-es telefonszámon.

Hírszerkesztő: Nagy Székely Ildikó

Jobban teljesítettek a magyar diákok a nyolcadikosok országos felmérésén, mint tavaly

A Romániai Magyar Demokrata Szövetség (RMDSZ) összesítette a 2025-ös országos nyolcadikos felmérés magyar nyelvű oktatásban résztvevő diákokra vonatkozó eredményeit. Az idei vizsgán országosan 152.233 tanuló vett részt, közülük 7329 magyar anyanyelvű diák. A legnagyobb számban Hargita megyéből (2235 fő), a legkevesebben pedig Szében megyéből (4 fő) iratkoztak be a megmérettetésre.

A magyar nyelv és irodalom tantárgyból kiemelkedően magas, 91,71%-os volt az ötös fölétti jegyet szerzők aránya, ami javulást jelent a tavalyi 90,5%-hoz képest. 118 diák kapott tízes osztályzatot e tantárgyból, ami szintén pozitív elmozdulás a korábbi évekhez képest. A román nyelv és irodalom esetében a magyar diákok eredményei (61,44% ötös felett) még mindig jelentős eltérést mutatnak az országos átlagtól (86,4%), ám a tavalyi 57,08%-hoz képest fejlődés tapasztalható. Matematikából a magyar tanulók 71,11%-a ért el ötöst vagy jobb jegyet, ami szintén növekedést jelent az előző évi 61,48%-hoz képest, és közelít az országos 76,3%-os arányhoz.

Kallós Zoltán, az RMDSZ oktatási

államtitkára így értékelte az eredményeket: „A magyar diákok teljesítménye folyamatosan fejlődik, főként matematikából és anyanyelvből mutatkozik stabil előrelépés. A román nyelvi eredmények arra engednek következtetni, hogy az általános iskolai tantervet tovább kell javítanunk, és a pedagógus-továbbképzés terén is van még tennivalónk.”

A magyar tanulók által elért ötös feletti átlagos arány országos szinten 78,39%, ami közel van az általános, 83,1%-os eredményhez. Kiemelkedő teljesítményről számoltak be például Kolozs megyéből (95,04%), Beszterce-Naszód megyéből (90,38%), Máramarosból (91,11%) és Temes megyéből (91,18%).

Mihályfalvi Katalin, az RMDSZ oktatási főosztályának ügyvezető alelnöke így nyilatkozott: „Ezek az adatok egy-szerre tükrözik a pedagógusaink elkötelezett munkáját, a tantervi reformok fokozatos eredményeit és a tanulók erőfeszítését. Hosszú távú célunk, hogy minden diák egyenlő eséllyel indulhasson, akár anyanyelvi, akár román nyelvi kompetenciák terén. A román nyelv oktatásában továbbra is kiemelt figyelmet fordítunk a nyelvhasználat gyakorlati aspektusaira.”

Az eredmények elemzésekor fontos figyelembe venni, hogy 2021-től a magyar diákok speciális tanterv alapján vizsgáznak román nyelvből, és 2018-tól új tantervek vannak érvényben az V–VIII. osztályos korosztály számára valamennyi tantárgyból. Az idei év adatai azt mutatják, hogy a reformok iránya helyes, azonban a teljes hatásuk hosszabb távon lesz igazán érzékelhető. (RMDSZ-közlemény)

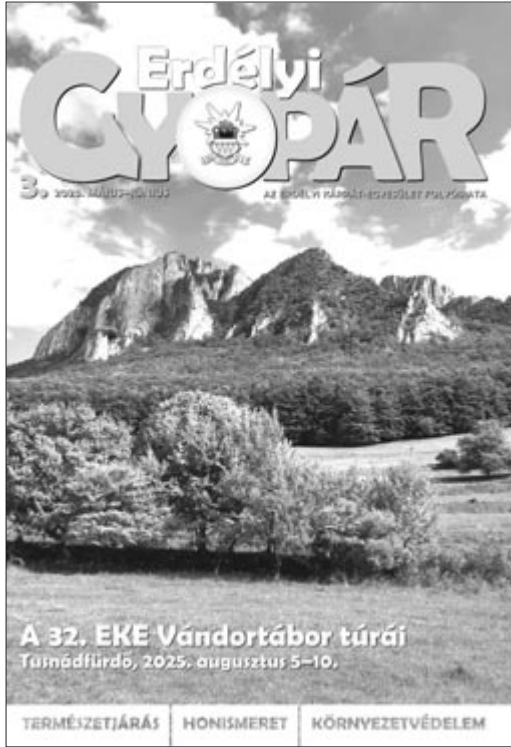
Megjelent az Erdélyi Gyopár legfrissebb lapszáma

- A 32. EKE Vándortábor túrái – Tusnádfürdő, 2025. augusztus 5–10.
- XI. EKEArt-fotóbiennálé
- Kárpáti kalandozások 2024 nyarán
- Dr. Csajághy Gábor, a kitűnő elemzővegész
- Erről írtak eleink – Székely történetek és históriák

A legnagyobb turistatalálkozóra készül a természetjárók nemzeti tábora. Augusztus 5–10. között Tusnádfürdő képezi az EKE Vándortábor bázisát. Ennek tudatában természetes, hogy a friss Erdélyi Gyopárban vándortábori túraleírásokat olvashatnak ízelítőként, valamint egy összesítőt is, amely a teljes kínálatot magában foglalja. Továbbá olvashatnak e lap hasábjain az EKE várának felvirágzásáról, és a frissen meghirdetett XI. EKEArt-fotóbiennáléről is.

Múltba tekintünk az Örökségünk és a Historikum rovatunkkal, a környezetvédelmet szolgálja a növényritkaságok ismertetése, az állatpártoló Milvus Csoport tevékenysége, a jövőbe tekintünk, amikor gombaismertetőt közlünk, borvizek ismeretét adjuk át, és akkor is, amikor egy-egy élménybeszámolóval utazásra, ország-világjárásra biztatjuk olvasóinkat. Természetjárás, honismeret, környezetvédelem – e három terület, melyet bejár és megél az EKÉsek csapata, mely várja az újabb tagtársait közösségébe.

A folyóiratot az elofizetes@eke.ro e-mail-címen, illetve az EKE-tagszervezeteknél lehet megrendelni.

RENDEZVÉNYEK

Szabadtéri filmvetítések a Somostetőn

A marosvásárhelyi Somostető szabadtéri amfiteátruma augusztus végéig péntek esténként újra élettel telik meg, egy különleges, öt alkalmas filmvetítés-sorozat révén. A tavaly debütált eseményt idén az Arcos Culturae Naturalis Egyesület, a Marosvásárhelyi Művészeti Egyetem, Bota Trombitás Melinda, a KultFeszt főszervezője, valamint Németh Előd filmkritikus szakmai irányítása alatt a Maros Megyei Tanács támogatja. Az idei évad célja, hogy szélesebb közönséget szólítson meg, elsősorban edukatív jelleggel, az alkohol- és drogprevencióra, valamint a kamaszkor kihívásaira fókuszálva – mindezt generációkat összekötő módon. A program célja a filmklasszikusokon keresztül az alkohol és drog, a különféle társadalmi csapdák veszélyeire felhívni a figyelmet, segítve a résztvevőket az élet egészséges határainak a felismerésében. Az utolsó vetítést követően lehetőség nyílik egy közös beszélgetésre, amelyet egy szakértő (pszichológus vagy addiktológus) moderál, válaszolva a közönség kérdéseire. A vetítések 21.30-

kor kezdődnek, ez az időpont azonban az időjárás függvényében változhat. A soron következő vetítés tervezett időpontja július 18., ekkor a Postcards From The Edge című filmet (1990, Mike Nichols) lehet megtekinteni Meryl Streep, Shirley MacLaine, Dennis Quaid, Gene Hackman szereposztásában.

Adománygyűjtő koncert Parajdért

A Little Hope Egyesület szervezésében július 27-én, vasárnap adománygyűjtő koncertre kerül sor Marosvásárhelyen. A Romániai Magyar Demokrata Szövetség és a Mammoth Stage színpadtechnikai cég támogatásával megvalósuló koncert teljes bevételét a parajdi tragédia következményeit elszenvedő családok támogatására fordítják. A rendezvényen fellép Vikidál Gyula, Homonyik Sándor, Rudán Joe, Molnár Jócó és a szászrégeni DreamFlow együttes. A szervezők felkérlik a parajdiak sorsát szívükön viselő vállalkozókat, hogy amennyiben tehetik, álljanak az ügy mellé. A támogatási szándékot Farkas Tihaménnál, a Little Hope Egyesület alelnökénél lehet jelezni a 0726-720-808-as telefonszámon vagy az asociatia.little.hope@g-mail.com e-mail-címen. A koncert helyszínére és a kezdési időpontra visszatérünk.

NÉPÚJSÁG
MAROS MEGYEI NAPILAP
Kiadja az IMPRESS KFT.
FŐSZERKESZTŐ:
Karácsonyi Zsigmond
FŐSZERKESZTŐHELYETTES:
Vajda György
LAPSZERKESZTŐ:
Benedek István

MUNKATÁRSÁK: Bodolai Gyöngyi, Farczádi Attila, Menyhárt Borbála, Mezey Sarolta, Mózes Edith, Kaáli Nagy Botond, Nagy-Bodó Szilárd, Nagy Miklós, Nagy Székely Ildikó, Nagy Tibor (fotó), Szer Pálósy Piroška. **KORREKTÚRA:** Horváth Éva, Putnoky-Benedek Annamária. **TÖRDELÉS:** Donáth-Nagy György, Makkai Melánia, Vajda Gyöngyi. **FŐKÖNYVELŐ:** Nagy Melinda. **REKLÁM-LAPTERJESZTÉS:** Madaras Éva Adrienn. **APRÓHIRDETÉS:** Petres Emília.
Tel.: munkanapokon 9–14 óra között 0265-268-854, délután: 0728-082-259, e-mail: reklam@e-nepujas.ro
SZERKESZTŐSÉG: 540015 Marosvásárhely, Dózsa György út 9. szám, II. emelet. **Internet:** www.e-nepujas.ro **E-mail:** nepujas@e-nepujas.ro
Telefon: titkárság: 0265-266-780; tel/fax: 0265-266-270. **Nyomda:** Palatino. A szerkesztőség véleménye nem feltétlenül azonos a szerzők véleményével.
Előfizetés a postahivatalokban, a postásoknál és a szerkesztőségben: tel. 0728-082-259.
Hirdetési irodánk nyitvatartási rendje: hétfő, kedd, szerda, csütörtök: 9–15, péntek: 9–14 óra között, szombat, vasárnap: zárva.

Közalkalmazottak tüntettek a kormány deficitcsökkentő intézkedései ellen

Közalkalmazottak tüntettek a parlament és számos közintézmény előtt hétfőn a kormány deficitcsökkentő intézkedései ellen, amelyek első csomagját parlamenti vita nélkül, mandátumát kockára téve akarja életbe léptetni az Ilie Bolojan vezette négypárti koalíciós kormány.

A bérpótlékok csökkentése és az adóterhek emelése ellen tiltakozó egészségügyi és tanügyi szakszervezeti szövetségek képviselői a parlament előtt sorakoztak fel, annak ellenére, hogy az ország déli részére 40 fok feletti csúcs hőmérsékletre figyelmeztető vörös (harmadfokú) hőségriasztást adott ki hétfőre a meteorológiai intézet.

Azt mondták: ősszel „az utcán tartják meg a tanévnyitót”, és általános sztrájk ki-robantását is kilátásba helyezték, ha a kormány nem tesz le arról, hogy a GDP 9 százalékát meghaladó költségvetési hiány lefaragásának terheit az amúgy is túlterhelt, alacsony jövedelmű oktatási és egészségügyi alkalmazottakra hárítsa.

A parlament épületében dolgozó közalkalmazottak is tiltakoztak a kormány megszorító intézkedései ellen, és a törvényhozás működésének ellehetetlenítésével fenyegetik a politikai döntéshozókat, ha „nem adják azonnal vissza” a

júliustól töredékére csökkentett veszélyességi pótlékot.

Utcára vonultak Bukarestben az európai alapok minisztériumának alkalmazottai is, akiket a kormányzati deficitcsökkentő csomag bérpótlékaik jelentős részétől foszt meg. Az európai alapok felhasználását ösztönző, az alapbér felével egyenlő bérpótlék ugyanis augusztustól jelentősen (az alapbér 5-40 százalékára) csökken, csak az adott projektekre fordított munkaórákért jár majd, figyelembe véve a lehívott uniós támogatások értékét is.

Az ország más városaiban is spontán tiltakozó akciókat tartottak a közalkalmazottak: Marosvásárhelyen, Csíkszeredában, Râmnicu Vâlceán, Craiován és Galacon a nyugdíjpénztár alkalmazottai a hivatal épülete előtt felsorakozva tiltakoztak jövedelmük lefaragása, az újabb drágulási hullámmal fenyegető áfaemelés és az üzemanyagok jövedéki adójának emelése ellen.

Az Ilie Bolojan miniszterelnök által

múlt héten bejelentett, augusztustól hatályba lépő intézkedések között szerepel az általános héakulcs emelése a jelenlegi 19-ről 21 százalékra. Bizonyos termékek és szolgáltatások (élelmiszerek, gyógyszerek, tűzifa, hőenergia, könyvek, ivóvíz és csatornázás, vendéglátóipar) kedvezményes áfája a jelenlegi 5, illetve 9 százalékról 11 százalékra emelkedik.

A szeszes italok, a dohányáru és az üzemanyagok jövedéki adója 10 százalékkal emelkedik augusztustól, az osztalékadó pedig jövő évtől 10-ről 16 százalékra nő Romániában. A 3000 lejt meghaladó nyugdíjak után egészségbiztosítási járulékot kell fizetni.

A kormány hétfői ülésén véglegesítette a deficitcsökkentő intézkedések első csomagját, amelynek – parlamenti vita nélküli – hatályba léptetése érdekében Ilie Bolojan miniszterelnök úgynevezett kormányzati felelősségvállalást jelent be a parlamentben. Az ilyen módon beterjesztett tervezeteket nem vitatja meg a parlamentben, hatályba lépésüket csak a kormány megbuktatásával lehet megakadályozni. (MTI)

Felmérés: tovább nőtt az ellenzéki AUR támogatottsága

Tovább nőtt a kormányoldal által szélsőségesnek nevezett, magát szuverenista pártnak tekintő Románok Egyesüléséért Szövetség (AUR) támogatottsága a legfrissebb közvélemény-kutatás szerint, amelynek politikai opciókra vonatkozó adatsorát hétfőn ismertette az Agerpres hírügynökség.

Az Inscop június 20-26. között telefonos módszerrel végzett felmérése szerint az AUR a voksok 40,5 százalékát szerezné meg, ha vasárnap rendeznének parlamenti választásokat Romániában, ami több mint két százalékponttal magasabb érték a májusban mért 38,1 százalékhoz képest. A biztos pártválasztók között második helyen 17,3 százalékkal áll Ilie Bolojan miniszterelnök európai néppárti tagsággal rendelkező Nemzeti Liberális Pártja (PNL), amely csaknem másfél százalékpontot javított májusi támogatottságához képest.

További csaknem 4 százalékponttal csökkent a – decemberben választott jelenlegi parlament legnagyobb frakciójával rendelkező – Szociáldemokrata Párt (PSD) népszerűsége, amelyet most 13,7 százalékon mértek. Negyedik helyen, csaknem egy százalékpontot javítva mérték az immár szintén kormánytag, centrista Mentsétek Meg Romániát Szövetséget (USR).

Az RMDSZ-re a válaszadók 5,2 százaléka adná voksát, ha most rendeznének parlamenti választást.

A három kormánypártnak együttvéve

sincs akkora támogatottsága, mint az AUR-nak.

Remus Ștefureac, az Inscop igazgatója szerint az eredmények a májusi elnökválasztáson megnyilvánult társadalmi polarizáció további erősödését jelzik: a kormánypártok 49 százalékos támogatottságával szemben a parlamenti ellenzék – AUR, Fiatal Emberek Pártja (POT), SOS România párt – együttes támogatottsága 46 százalékra nőtt, bár a jelenlegi helyzetben a két kisebbik párt nem lépné át az öt százalékos parlamenti küszöböt.

A szociológus szerint a kormányoldal térvésztesét a hetekig elhúzódó kormányalakítási tárgyalások és a Bolojan-kabinet által bejelentett deficitcsökkentő megszorító intézkedések magyarázzák. (MTI)

Könnyebb sérülésekkel végződött az év első bikafuttatása Pamplonában

Könnyebb sérülések miatt hat embert kellett orvosi ellátásban részesíteni az év első bikafuttatásán hétfőn Pamplonában.

A hivatalos tájékoztatás szerint a passzióból menekülők főleg elesés miatt szenvedtek végtagficamokat és zúzódásokat, de a bikák nem okoztak sérülést senkinek.

A város védőszentjének, a mártírhálalt San Fermín püspöknek a tiszteletére megrendezett kilencnapos

eseménysorozat első futtatásán nemcsak a versenyzők, de a csordában futó bikák közül több is elesett, mert a hajnali esőtől még nedves volt az óváros kövezete.

A Fuente Ymbro tenyészetből származó állatok a magas fakerítésekkel körbevett, 848 méter hosszú útvonalat a karámtól a városi bikaviadal-arénaíg 2

perc 37 másodperc alatt tették meg. A palánkok mögött és balkonokról több ezren követték figyelemmel az eseményt.

A futtatáson szigorú biztonsági előírások vannak érvényben, a részt venni akarókat rendőrök ellenőrzik, és csak azokat engedik be, akik józanul és megfelelő öltözetben, zárt cipőben, táska nélkül jelennek meg. Külön felhívják a figyelmet arra, hogy a futás alatt tilos a szelfi készítése. (MTI)

Hab a tortán...

(Folytatás az 1. oldalról)

Többé nem lesznek mentesítve a CASS fizetése alól a gyermeknevelési vagy örökbe fogadási szabadságon lévő, az országos egészségügyi programokban részt vevő betegek – kivéve az onkológiai betegeket a gyógyulásukig –, a nyugdíjasok – azokra az összegekre fizetik, amelyek meghaladják a 3.000 lejt –, a szociális segélyben részesülők, a történelmi egyházak munkatársai, a jövedelemmel nem rendelkező házastársak/szülők, akik eddig társbiztosítottak voltak; a politikai vagy etnikai okokból üldözött személyek, akik eddig több kárpótlási törvény alapján kaptak felmentést...

Tehát Ilie Bolojan megkezdte a megszorításokat. Mindent megnyirbál, amit csak lehet. Az egyszerű emberek kétségbeesésére, akik nem értik, miért nekik kell fizetniük egy 10 éve tartó költségvetési kicsapongásért.

Elemzők szerint Bolojan számos döntése improvizáció, politikai tanácsadókkal, nem pedig közgazdászokkal folytatott konzultáció eredménye. Mindez a Băsescu-érára emlékeztet: a közszféra béreinek 25%-os csökkentése, a héa 19%-ról 24%-ra emelése, a közigazgatás és a közszféra hatalmas átszervezése, hitelmegállapodások az IMF-fel és az EU-val.

Ami ugyanazt az eredményt hozhatja. Akkor a Băsescu, Boc és Blaga PDL-je drá-

mai helyzeten ment keresztül a választási eredményekre nézve. A 2008-as jó eredményről (32 százalék) 2012-re a felére csökkent (15 százalék), majd 2014-ben feloszlott és beolvadt a PNL-be.

Ma pedig a költségvetési egyensúly megteremtését célzó intézkedések bejelentése után Ilie Bolojan miniszterelnök elszigeteltségbe került, és minden oldalról bírálják: a jobboldali választók reagáltak először negatívan, a középosztály és a városi közösség – amelyek eddig támogatták őt – keményen bírálta az új adókat. A PNL-en belülről is érkeztek kritikusk, míg a PSD kétértelmű üzeneteket küldött, világossá téve, hogy még a kormányból való kilépést sem zárja ki.

Az ország forrong, a szakszervezetek sztrájkkal, hatalmas tüntetésekkel fenyegetőznek.

Mára már az sem titok, hogy Klaus Iohannis, Románia volt elnöke, Marcel Ciolacu volt miniszterelnök és a szenátus volt elnöke arról értesült, hogy az ország pénzügyi összeomlás szélén áll. Az Europa Liberă című kiadvány hat dokumentumot tett közzé, amelyek tanúsítják, hogy a három tisztviselőt 2024 augusztusa és decembere között tájékoztatták. Ők azonban semmit sem tettek az ügyben.

Közben zajlik az élet, nem áll meg, történjék bármi. Hab a tortán, hogy hírügynökségek jelentése szerint a Coroeni községben található Vălenii Lăpușului faluban a máramarosi megyei tanfelügyelőség kisebbségi tanfelügyelője 50 kiskorú terhes gyermekről számolt be. Egyes források szerint sokan közülük 12 év alattiak.

Ez már tényleg csak hab a tortán...

ORSZÁG – VILÁG

Szerdától enyhül a meleg

Kedden még országszerte kitart a kánikula, szerdától azonban több mint tíz fokkal is visszaesik a nappali csúcs hőmérséklet, és zivatarkra is számítani lehet – derül ki az Országos Meteorológiai Szolgálat (ANM) július 7. és 20. közötti időszakra vonatkozó előrejelzéséből. A hétfői prognózis szerint Erdélyben és Máramarosban a hétfői és keddi 34-35 Celsius-fokról szerdától fokozatosan 22-23 fókig csökken a nappali csúcstértek regionális átlaga. Július 10-től ismét felmelegszik a levegő, a maximumok elérik a 30 fokot. Éjszaka a kezdeti 15-17 fokról a hét végére 10-11 fókig hűl le a levegő, majd ismét 14-15 fokos minimumok várhatók. Záporokra, zivatarkra július 10. körül és 15. után lehet számítani. A hegyekben hétfőn és kedden nappal 25, éjszaka 15 fok körüli értékekre lehet számítani, aztán lehűl a levegő, szerdától a maximumok 14, a minimumok 6 fok körül alakulnak. Július 11. után itt is felmelegedés jön, 21 fok körüli maximumokkal és 12 fok körüli minimumokkal. Zivatarkra szinte végig számítani lehet, nagyobb valószínűséggel július 10. körül és 15. után. (Agerpres)

Bizalmatlansági indítványt nyújtanak be az AUR parlamenti frakciói

A Románok Egyesüléséért Szövetség (AUR) frakciói bizalmatlansági indítványt nyújtanak be a kormány ellen a felelősségvállalással beterjesztett törvénytervezet iktatását követő három napon belül – jelentette be hétfőn Mihai Enache. A parlamentben tartott sajtótájékoztatóján az AUR frakcióvezetője elmondta, hogy az indítványt a másik két ellenzéki párt frakcióinak és a függetleneknek egy része is támogatta aláírásával, mert nem értenek egyet a kormány deficitcsökkentő intézkedéseivel. A Bolojan-kabinet hétfő délután felelősséget vállalt a parlamentben a deficitcsökkentő intézkedésekről szóló törvénytervezetért. Ha a képviselők és szenátorok három napon belül nem terjesztenek be bizalmatlansági indítványt a kormány ellen, vagy a beterjesztett indítvány nem szerzi meg a kormány leváltásához szükséges többséget, a felelősségvállalással beterjesztett törvénytervezet elfogadottnak minősül. (Agerpres)

Hatósági felügyelet alatt marad Călin Georgescu

Hatósági felügyelet alatt marad Călin Georgescu, miután Bukarest első kerületének bírósága helyt adott az intézkedés meghosszabbításáról szóló ügyészégi döntésnek. Az ítélet nem jogerős. Călin Georgescu ellen múlt szerdán emelt vádat a legfőbb ügyesség. A vádhatóság akkori közleménye szerint a hamarosan induló büntetőperben Călin Georgescut népirtásért, emberiesség elleni bűncselekményekért és háborús bűncselekményekért elítélt személyek kultuszának nyilvános népszerűsítésével, valamint fasiszta, legionárius, rasszista vagy idegengyűlölő nézetek és tanok nyilvános népszerűsítésének folytatólagosan elkövetett bűncselekményével vádolják. A büntetőpert Bukarest első kerületi bírósága tárgyalja. (Agerpres)

Kiskorúak szexuális bántalmazásáért tartóztattak le egy kolozsvári tanárt

Letartóztattak Kolozsváron egy matematikatanárt két tanítványa – egy 14 és egy 15 éves lány – szexuális bántalmazásáért. A kolozsvári ügyesség hétfői közleménye szerint a férfit szombaton helyezték 30 napos vizsgálati fogságba. A pedagógust azzal gyanúsítják, hogy a két lány korrepetáló tanáraként, a pedagógiai ismereteit felhasználva, módszeresen eljárva bizalmi kapcsolatot épített ki a bűncselekmény elkövetésekor 14 és 15 éves tanítványaival többszörös szexuális visszaélés céljából. (Agerpres)

Több évtizedes hagyományörzés

(Folytatás az 1. oldalról)

A már megszokott helyszínen, a Kemény-kastély alatti kis téren, a Maros partján adnak helyet a rendezvénynek, amelyet 17 éve összevontak a falunapokkal is. A polgármester szerint ez jó döntésnek bizonyult, mert egyre népszerűbb lett a környéken, és évről-évre egyre többen vettek részt a többnapos eseményen – mint ahogy az idén is – a kultúrotthonban, a sportpályán vagy a vásártéren. Igénylik az emberek ezt a fajta kikapcsolódást, ahol vásárolhatnak, ehetnek, ihatnak, és közben megtekinthetik a színpadi műsort. Az idén is a már bejáratott struktúrában szervezték meg a kettős eseményt. A község focipályáján gulyásfőzésen és sporteseményeken vehettek részt az érdeklődők, míg az említett helyszínen felállított színpadon a környékbeli hagyományörző magyar és román néptáncgyűttesek vonulhattak fel. „Ez is jó alkalom arra, hogy az együttesek bemutatkozzanak, gratulálók a szülőeknek, nagyszülőeknek, az oktatóknak, hogy a kicsiktől a felnőttekig őrzik a néptánc, népdal hagyományát, és ezzel erősítik a kulturális kötődést ahhoz a településhez, amelyet képviselnek” – mondta lapunknak a polgármester, miközben

a színpadon egymást váltották az együttesek.

A cseresznyevásár vasárnap volt. A megnyitón részt vett Marosvécs polgármestere mellett Kolcsár Károly képviselő is, aki üdvözölte a jelenlevőket, majd marosvécsi, disznajói és erdőidecsi hagyományörző csoportok léptek fel. Gorbai Mária Melinda és Toth-Pál Melinda irányításával a 2011-ben megalakult Helikon táncscsoport kiscsoportja moldvai táncokat mutatott be, majd Lazár Maria Antonia népdalénekes lépett színpadra, őt követte a Helikon nagy táncsoportja mezőszéi táncokkal, amelyet Fazakas János tanított be. Viorel Papuc, Curtea de Argeș-i fiatal előadó pánsíppal adott elő ismert magyar és román dalokat, majd a disznajói Pettyes Tulipán kiscsoportjának táncait láthatták (koreográfus Nagy Győző és Nagy Enikő). Diana Țișe alsóidecsi dalokat, majd dulcsai hagyományörzők – a vásárhoz kötődő – néptáncot adtak elő. Felléptek még: a Pettyes Tulipán nagy csoportja, Ianko Gizella erdőlibánfalvi hegedűs, majd Șerban Sebastian Mihai népdalénekes és Moldovan Rafila hagyományörző népművész is bemutatta műsorát.

A kirakóvásárban fogyasztási cikkeket és kézműves tárgyakat is lehetett vásárolni. Mindössze három helyen kínáltak eladásra cseresznyét nem helybéli gyümölcsstermesztők. Sajnos a tavaszi kitaró fagy miatt Marosvécs környékén tönkrement a termés. A vásárban jelenlevő árusok is gondoskodásuknak és előrelátásuknak köszönhetően tudták megőrizni a cseresznyét, ugyanis elmondták, nagyobb gyümölcsösökkel rendelkeznek, így védőhálójával és különböző sajátos módszerekkel óvták meg a fákat, de vidékeiken is gondot okoz a gyümölcsösökben a szélsőséges időjárás, s bár borsosnak tűnt az ára (egy kiló cseresznye 30 lej volt), ezt a természetők azzal magyarázták, hogy a befektetett munkához és anyagiakhoz viszonyítva kevés lett a termés, így a magasabb árral kompenzálhatják csak a munka értékét és a termesztéssel járó költségeket.

Abban pedig reménykedhetünk, hogy jövőre a környékbeli természetők is kedvet kapnak ahhoz, hogy ha már több évtizedes hagyománya van a marosvécsi cseresznyevásárnak, terméssel is képviseljék a közösséget, nemcsak a kulturális felhozattalal.

Fotó: Nagy Tibor

Igazságtalanság és környéke

Kuszálík Péter

Virág György szép szavakkal búcsúzott Kincses Elődtől (*Népújság*, jún. 27.), amelyben az 1990-es márciusi eseményekre emlékeztetve, valamint az eset kapcsán kibontakozó vitákra utalva ezt írta: „Vitába nem lehet szállni (...) a véleményformálókkal, mert ők mindent jobban tudtak, mint azok, akik közvetlen közletről és a bőrükön (kiemelten Előd) viselték az *igazságtalanságok* terhét 1990 márciusa után.”

Az elmúlt harminc évben magam is vázoltam néhány szempontot – tők fölöslegesen, mert a történelem kerekét nem lehet viszszafordítani; csupán annyit tehetünk, hogy tanulunk a hibáinkból. A ’tanulunk’ ebben az esetben nem rám, hanem az akkori döntéshozókra vonatkozik. Azokra, akik úgy vélték: eljött az ’igazságtétel’ ideje. Mindegyikük véleménye mögött (valamelyes) élettapasztalat, (föltételezett jó) szándék, hősiesség, hivatástudat, ideológiai és filozófiai téveszmék stb. álltak. A márciusi eseményekkel kapcsolatotban többször is szót kértem, és elmondtam azt, ami a kobakom egyik rekeszében ücsörög. A szöveg egyik mon-

data így hangzik: „fölösleges ki-menni a főtérre, mert az egészet azért csinálják, hogy ránk kenjék”. A gyárkapuban állva e szavakkal próbáltam lecsillapítani a feltüzelt proletárokat, de hiába. Az események a régi tapasztalatot igazolták: a kisebbség nem érvényesítheti az ’igazát’ a többségi véleménnyel szemben; hat százalék semmit sem tehet kilencvennégy ellenében. Pesszimista? Inkább pragmatikus. Mondok mást: az íróasztalom fiókjában egy csontszínű, 2004-ben osztogatott RMDSZ-golyóstoll hever, az oldalán az „Együtt az autonómiáért!” felirat díszeleg. A Forradalom Szikrája 2007–2019. között az Európai Parlament képviselőjeként (plusz: 2010–2012.: alelnök; 2014–2019.: az Emberi Jogi Bizottság alelnöke, a Külügyi Bizottság tagja) azon ügyködött, hogy érvényt szerezzen ennek a felszólításnak. Nem sikerült. Az autonómista láz alábbhagyott; ma már csak egyetlen harcos vitézkedik: Kulcsár-Terza József időnként föláll és beszél (beszél?). Ő az egyetlen önkormányzati képviselő Háromszéken, aki soha nem szólal meg románul, mindig az anyanyelvét használja. Háromszor (2017.,

2019., 2023.) is benyújtotta a Parlamentnek Székelyföld autonómiastátútumát. Ő a Magyar Polgári Erő nevezetű egyszemélyes pártocska főtitkára, írnoka, kávéfiúja stb. Eredmény? ’Mint Bécsben a nix.’ (Lásd még: K. P.: Rendkívüli hír. Népújság, 2024. okt. 15.)

Visszatérve V. Gy. szavaira: az „igazságtalanságok terhe” viszonylagos. Ui. az igazságszolgáltatás a törvények szerint ítélik (= hoz döntéseket), azokat pedig a parlament hagyja jóvá. Hogyan? A többségi szavazatok alapján. A törvények tartalmát és a képviselők szavazatát az uralkodó politikai széljárás (ideológia, pártérdek) befolyásolja leginkább; olykor-olykor még az is előfordulhat, hogy a vita során megváltozik a törvény tartalma és irányultsága. Miért? Mert egy képviselői csoport / frakció olyan módosítási javaslatot nyújt be, amely átbillenti a mérleg nyelvét.

Minden korban az illető társadalmi rendszerre jellemző döntések születtek. Ha változik a rendszer, át kell írni a törvénykönyveket. Ugyanazon tettért / bűnért más-más ítéletet szabhatnak ki 1921-ben, 1951-ben vagy 2001-ben. Ha valakinek a múltbeli tevékenységét az

új hatalom másként értékeli, az elvesztéssel is járhat. Példaként három nevet említek: Mircea Canicov, Ion Petrovici, Constantin Argetoianu. 1944 előtt mindahányan az akkori rendszer ’demnitarjai’ voltak (pártfejesek, miniszterek). A kommunista ’igazságszolgáltatás’ főbenjáró bűnnek ítélte azt, hogy Ion Antonescu diktatúrája idején a hatalmi szféra tagjai voltak. Cancicovot 1946-ban 20 évre ítélték, 1959-ben a börtönben halt meg. Petrovici is börtönben volt (1949–1964 között), de további nyolc évet élt még; 1998-ban post mortem rehabilitálták. Argetoianut 1950-ben ítélték el, öt év múlva meghalt a börtönben. 1999-ben az igazságügy neki is ’igazságot szolgáltatott’: rehabilitálta. (Ez mit jelent: a lelkét a pokolból a mennyországba küldték?)

A társadalmi szabályok szerint a bűnök megítélése és a büntetés kiszabása a mindenkori bíróságok hatáskörébe tartozik. Ha valaki – hirtelen felindultságában – magára vállalja az igazságtételt (szélsőséges esetben a bosszút: ítélet plusz azonnali végrehajtás), azt megbüntetik, mert nem az egyszerű ember dolga az igazságtétel, hanem az igazságszolgáltatásé. A borbély hajat vág, a bíró ítélikzik; mindenki végezze azt, amihez ért. Rádásul az állam nagyon kényes arra, hogy

Állásfoglalás

Románia Kormánya közoktatást érintő válságkezelési intézkedéstervezetének előírásairól

A közoktatásban dolgozó romániai magyar pedagógusok nyitottak arra, hogy szolidaritást vállaljanak az ország gazdasági helyzetének javítását szolgáló méltányos és szükséges intézkedések fogantatásában, de nem tudunk szolidaritást vállalni olyan intézkedések alkalmazásával, amelyek tanintézményeink létét, működését, a minőségi oktatás körülményeit, kollégáink és tanítványaink jóllétét, a romániai (magyar) oktatás jövőjét lehetetlenítik el.

Meggyőződésünk, hogy egy társadalom válságkezelő intézkedésének legfontosabb, már rövid és középtávon pozitív társadalmi hatást gyakorló, illetve hosszú távon a gazdasági növekedésben is jelentős eredményt előidéző intézkedése a közoktatás kiemelt támogatása és erősítése lehet. Ennek szellemében határozottan úgy gondoljuk, hogy a tanintézmények és osztályok/csoportok diáklétszámainak, valamint a pedagógusok óraszámainak a tervezett növelése nem idéz elő a válságkezelésben számottevő gazdasági, fenntarthatósági eredményeket, ellenben rendkívüli mértékű negatív hatást gyakorol az iskolai oktatás és nevelés minőségére, hatékonyságára.

Határozott véleményünk, hogy ezen intézkedések rövid idő alatt történő erőltetett alkalmazása a közoktatást általános válságba taszítja, a tanintézményeinkben eddig is tapasztalt nevelési jellegű problémákkal, nehézségekkel, kihívásokkal és jelenségekkel (sajátos nevelési igényű diákok fejlesztése, az iskolai erőszak és függőségek megelőzése, felzárkóztató, differenciáló fejlesztői tevékenységek hatékony alkalmazása, tehetségápolás lehetőségei stb.) történő megküzdés lehetőségeit

rendkívüli mértékben ellehetetlenítik, számos intézményfenntartási gondot és a zajló fejlesztési projektek implementációjának sikertelenségét okozhatják.

A pedagógusok heti tanítási óraszámának növelése, az óraszámkedvezmények csökkentése nagyobb régiséggel rendelkező pedagógusok esetében, a tanintézmény-vezetők, tanfelügyelők katedrakötelezettségi óraszámainak az indokolatlanul nagymértékű növelése, valamint a kezdő pedagógusoknak folyósítható bérezési kedvezmények csökkentése hozzájárulnak a pedagógus-utánpótlás válságának további mélyüléséhez, a rendszerben oktató pedagógusok szakmai kiegészének fokozódásához, a felelősségteljes iskolai menedzsment hatékonyságának az ellehetetlenítéséhez, számos eredményes és életképes magyar tanintézmény összevonásához, illetve több ezer pedagógusi állás megszűnéséhez vezetnek.

Mindezek szellemében teljes mértékben és teljes egészében elutasítjuk a kormány közoktatást érintő, „válságkezelő” intézkedési tervezetét, s arra biztatjuk politikai döntéshozóinkat és jogalkotóinkat, hogy képviseljék az érvényben levő közoktatási törvény előírásainak az alkalmazását, illetve kizárólag olyan módosító kezdeményezéseket támogassanak, amelyek akár válságos időkben is a közösségeink tagjainak jóllétét, a minőségi oktatás mindennemű feltételeit biztosítani képes közoktatáspolitikára alapoznak.

A Romániai Magyar Pedagógusok Szövetségének Országos Elnöksége

2025. július 6.

a hatalmi hivatalok monopolhelyzete ’ne sérüljön’. Fellebbezni lehet ugyan, de nem ritka a súlyosbítás.

Példákat az önbíráskodásra a magyar történelemben is találunk. Báthory András 1566-ban született, 33 évet élt. Főpapi rangba került: 1584. júl. 4-én bíborossá nevezték ki. Amikor Báthory Zsigmond másodsor mondott le az erdélyi fejedelemségről, akkor Báthory András bíborost hívták be a fejedelemségre. 1599. márc. 29-én tette le az esküt a rendek előtt. Hét hónappal később: Mihály havaselvi vajda elől menekülve Csíkszentdomokos határában egy székely katona megölte.

Báthory Gábor is fiatalon lett Erdély fejedelme: 1608–1613 között uralkodott, 24 évesen rövid úton le is zárták az életét. Türelmetlen, a kül- és belviszonyokat figyelmen kívül hagyó politikája a lehetséges összes ellenséget maga ellen hívta. A török sereg támogatásával Erdélybe visszatért Bethlen Gábor elől Nagyváradra húzódott vissza, ahol a hajdúk megölték. (Katolikus Lex. 1. kt.)

Mivel az igazságszolgáltatás sem túl karátos társaság, jobb, ha az ember vigyáz az irhájára, mert akkor esélye lehet arra, hogy elkerülje a bíróval (bitóval) való találkozást.

A népművészet ünnepe Miskolcon

Múlt szombaton zajlott Miskolcon a *Dunán innen, Tiszán túl* Kárpát-medencei magyar hagyományörző, tehetségkutató rendezvénysorozat tizennegyedik kiadásának döntője. Erdélyt szép számban képviselték fiataljaink, és Maros megye kiemelkedő eredményekkel büszkélkedhet ezúttal is.

Gligor Róbert László

A szervezők célja, hogy a vetélkedő révén a gyermekek minél szélesebb körben megismerjék A magyar népköltészet és népzene csodálatos világát, a népművészet gyakorlása beépüljön a mindennapjaikba, s egy életre elkötelezzék magukat a magyarság értékei mellett. A program nagyban hozzájárul a magyar népi kultúra megismertetéséhez, műveléséhez, különösen a hátrányos helyzetű térségekben és a Kárpát-medencei elszigetelt magyarlakta területeken. Szervezője a Borsodi Magyar Közösségek Szövetsége Mente Egyesület, fővédnöke Sebestyén Márta, UNESCO Artist for Peace, Liszt- és Kossuth-díjas előadóművész. Az ifjúsági népművészeti tehetségkutató idei döntőjét dr. Kriza Ákos volt miskolci polgármester emlékének ajánlották.

A szervezők 341 fellépőt és kísé-

rőt láttak vendégül a múlt héten, ebből Erdély 50, Moldva 33, Székesszék 15, Borsod 44, Délvidék 141, Kárpátalja 42 személlyel képviseltette magát. A neves zsűrinek 63 produkciót kellett elbírálnia, amiből 21 népdal, 24 néptánc, 14 népzene- és 4 népmese kategóriában került nevezésre.

Ezúttal is kiemelkedő eredményekkel tértek haza a Maros megyei résztvevők, a legjobb minősítéseket szerezték meg. Népdal kategóriában a nyárádszentlászlói Györfi Jolán Boglárka és a nyárádszentmártoni Kiss Anna kiemelt aranydíjat, a mezőpaniti Barabási Réka és a nyárádszentimrei Kovács Benedek arany minősítést kapott, míg a nyárádszeredai Pillancsok nagycsoportja kiemelt aranyat és különdíjat szerzett. Páros néptáncban a nyárádszeredai Györfi Jolán Boglárka – Balázs Kristóf aranyat és különdíjat, a marosvásárhelyi Oszváth Ágota – Béres Botond kiemelt aranyat és kü-

löndíjat, Törzsök Anna – Szegedi Roland kiemelt aranyat érdemelt ki, a marosvásárhelyi Törzsök Écska – Bordi Sándor pedig aranyat. Szólótáncban a marosvásárhelyi Székely Dénes kiemelt aranyat és különdíjat, Pampel Norbert és Balogh Krisztián kiemelt aranyat, népzene kategóriában a szováti Tücsökraj népi zenekar ifjúsági csoportja és a marosvásárhelyi Kun Zsolt arany minősítést szerzett.

A fellépések után a résztvevők zene- és énekszóval vonultak fel a város központi részén, másnap megérdemelt pihenésre, fürdőzésre is lehetőség volt. A 16 évvel ezelőtt Miskolcon útjára indított Dunán innen, Tiszán túl ifjúsági népművészeti vetélkedő mára az egész Kárpát-medencét felölelő rendezvénnyé nőtte ki magát, idén 3200 gyermeket és fiatalot mozgatott meg, amiből 341 jutott el a miskolci döntőre. Rápóti-Fekete Mónika főszervező szerint a vetélkedő nemcsak a megmérettetésre ad lehetőséget, hanem országhatárokon átvívelő barátságok születésére is, ez a rendezvény igazi nagy magyar közösséggé kovácsolja össze a résztvevőket.

Maros megyei résztvevők – idén is kitűnően szerepeltek a döntőben

Fotó: Balázs Annamária közösségi oldala

Határtalan művészet

Augusztus közepéig ingyenesen látogatható válogatott csoportos kiállítás nyílt Marosvásárhelyen.

Július 3-tól egyedülálló kiállításra invitáljuk a képzőművészet iránt érdeklődőket.

A Határtalanul címet viselő tárlaton közel 40 alkotó több mint 80 műve tekinthető meg.

A kiállítás augusztus 11-ig ingyenesen látogatható a Studium HUB Kulturális Központban.

A tárlat azért is különleges, mert ez a budapesti székhelyű Művész-Terem alkotóközösség első külföldi kiállítása, amelynek központi gondolata a képzőművészet határoknélkülsége és szabadsága.

A kiállított művek a meghirdetett tematikus pályázatra beérkezett alkotások közül szakmai zsűri által lettek kiválasztva. A válogatás során a szervezők a minőség mellett a változatosságra is törekedtek, így van közöttük a klasszikus gyöke-
rekhez visszanyúló, figurális alkotás és modern, absztrakt munka egyaránt, számtalan méretben, technikával és témában. A művek egy része a kiállítás keretében meg is vásárolható.

A tematika többek között arra is egyedülálló lehetőséget nyújtott, hogy hidat emeljünk a hazai és az erdélyi művészek és művészetszeretők között. A közös múlt öröksége és a jelen pezsgő kulturális élete ideális teret kínáltak mindazoknak az alkotóknak, akik művészetükkel kapcsolódni kívántak nemzeti és

kulturális identitásunk mélyebb rétegeihez.

A kiállítással a Művész-Terem és az alkotók azt kívánják hirdetni, hogy nem falakra van szükségünk, amelyek elválasztanak, hanem közös célokra és értékekre. A művészet pedig olyan nyelv lehet, amelyen keresztül szabadon, határokon kívül nyújthatjuk ki a kezünket egymás felé, népeken, korokon, különbözőségeken át.

A Művész-Teremről:

A Művész-Terem egy olyan egyedülálló kezdeményezés, amely felületet teremt minden kreatív alkotónak (festmény, grafika, szobor, fotó) a bemutatkozásra, szakmai fejlődésre és közösségépítésre. Tagjainknak számos lehetőséget biztosítunk művészetük megmutatására online felületünkön és offline kiállításokon is, előképzettségtől függetlenül. Minden tag saját oldalal rendelkezik a Művész-Terem honlapján, amely, amellet, hogy alkotói portfólióként funkcionál, lehetőséget biztosít alkotásaik díjmentes értékesítésére is.

Számos, a jelenlegihez hasonló pályázatot hirdetünk rendszeresen, ahol az alkotók zsűrizett tematikus csoportos kiállításokon mutathatják be a műveiket.

Kiállításainkra, valamint alkotók közösségünkbe egyaránt várjuk a határon túli művészek jelentkezését is.

Elérhetőségeink:

- www.muveszterem.hu
- info@muveszterem.hu
- +3670574830
- Facebook: Művész-Terem
- Instagram: @muveszterem_kozosseg
- Youtube: Művész-Terem

Nyitvatartás:

Hétfő–péntek: 08.00-21.00;
Szombat: 08.00-13.00;
Vasárnap: zárva.

HATÁRTALANUL – Válogatott csoportos kiállítás
Studium HUB Kulturális Központ (Marosvásárhely) – Művész-Terem
2025. július 3. – augusztus 11.

Munkaorvostanászokra emlékezünk

Dr. Ábrám Zoltán,
Közegészségtani Tanszék

A munkaegészségtan és a foglalkozási betegségek tárgyköre Marosvásárhely orvosegyetemének a megalakulásakor a közegészségtan szerves része volt. Az 1957-es tanévben vált önálló tantárggyá, amelynek előadására a fiatal munkaorvostanász szakorvosként már magas szintű klinikai gyakorlattal rendelkező Dienes Sándort bízták meg. Ekkor a belgyógyászati klinikán egyúttal „foglalkozási betegségek kórterem” létesült, amely később a különvált Endokrinológiai Klinika épületébe, majd a bűtorgyár által felajánlott részlegre költözött. Három évtizedes hányattatást követően 1987-ben kezdte meg önálló működését a Hunyad utcában a Foglalkozási Betegségek Klinikája. Létrehozója, dr. Dienes Sándor professzor a marosvásárhelyi munkaorvostan megteremtője és hosszú

évtizedeken át oktatója, a magyar nyelvű részletes munkaorvostani szakkönyv szerzője volt. 1991-es kényszer nyugdíjazását követően az egykori tanítvány, dr. Szász Loránd (1953–2012) lett a klinika vezetője, és korai haláláig ő biztosította a munkaorvostan oktatásának folytonosságát. Előadótanárként a munkaorvostanász szakorvosok felkészülését irányította. Közben a foglalkozási betegségeket ellátó önálló klinikai egység megszűnt, egy kisebb kórházi részleggé alakult. A magyar oktatást a továbbiakban dr. Szász Zsuzsanna biztosította.

A munkaegészségtan és a munkaorvostan a rendszerváltás előtti időkben megbecsült szakterülete volt a romániai orvoslásnak, ám mára az egykor jól működő önálló klinikák néhány ágyas osztályokká zsugorodtak. És lassacskán rekvizimet mondhatunk számukra is. Ebben a megemlékező írásban azonban nem a munkaorvostant temetem, hanem

két jeles marosvásárhelyi képviselőjére emlékezem és emlékeztetek. Kiemelten gondolok a pontosan száz évvel ezelőtt született *dr. Dienes Sándor* egyetemi tanárra, doktori tiszvisemet irányító mesteremre, valamint a nemrég elhunyt *dr. Farkas Evelyn* adjunktusra, a „rokon tanszéken” tevékenykedő oktatótársra.

Dr. Dienes Sándor (1925–2019) professzor 1925. július 3-án született Kolozsvárott, hosszú és tartalmas életpályát futott be. Évtizedeken át a marosvásárhelyi orvosképzés kiemelkedő képviselője volt, a munkaorvostan előadója, és úttörő munkát folytatott a foglalkozási betegségben szenvedők gyógyítása terén. Ez a fél évszázados egyetemi karrier máris gazdag oktatói, kutatói, gyógyító tevékenységet feltételez. Pedagógusi pályafutása mégsem ért véget, két évtizeden át nyugdíjasként a Református Assisztensképző Iskola óraadó tanára volt, előrehaladott kora elle-

nére a leghűségesebb tanárnak számított, és egyedi teljesítménynek tekinthető, hogy összességében hét évtizedet töltött a katedrán. Megalapozott szaktudása, széles körű általános műveltsége, rendkívül sokrétű személyisége már-már legendássá tette. Nevéhez fűződik a marosvásárhelyi vívó szakosztály megalapítása; munkásságáért számos díjat és elismerést kapott.

A 73 évesen közülünk távozó dr. Farkas Evelyn 2017-es nyugdíjazásáig a Társadalom-orvostani Tanszék, majd az átszervezést követően a Népegészségtani és Egészségügyi Menedzsment Tanszék oktatója volt. Ezzel párhuzamosan mindvégig a Foglalkozási Betegségek Klinikáján szakorvosként dolgozott, és hozzájárult a foglalkozási betegségek csökkentéséhez, a megelőzéshez és a gyógyításhoz egyaránt. Később a Procardia egészségügyi központnál is igazi hivatástudattal végezte szak-

mailag megalapozott, keresztyén értékrendre épülő tevékenységét. Hosszú évtizedeken át aktív szerepet vállalt a Romániai Bálint Társaság tevékenységében, amiért külön elismerés illette. Szerteágazó tudományos tevékenységet fejtett ki.

Munkaorvostanászokra emlékezünk. Az orvosegyetem, a tágabb szakmai közösség, a Közegészségtan Tanszék nevében sok szeretettel gondolunk értékmegőrző személyiségekre, amellyel az egykori Marosvásárhelyi Orvosi és Gyógyszerészeti Intézet (MOGYI), későbbi MOGYE szellemiségéhez mindvégig hűek maradtak. Önmagukhoz, tanítványaikhoz, betegeikhez, barátaikhoz, családtagjaihoz, közösségeikhez hűen, ki- és megtartó önállóságban éltek. Életük példája maga a mindenkori ragaszkodás a szülőföldhöz, a hazához és az országhoz, a transzilván eszméhez, az emberiség keresztyén kultúrájához.

Jó ütemben halad a belgyógyászat épületének a felújítása

Jó ütemben halad a kivitelező az erdőszentgyörgyi kórház belgyógyászati részlegének a felújításával. Az új tetőszerkezet hamarosan elkészül, utána pedig a benti munkálatok következnek – újságolta a jó hírt Szász Levente Lóránd polgármester.

Látványos fejlődésen ment keresztül az utóbbi években az erdőszentgyörgyi kórház, nemrég adták át a pályázati alapokból korszerűen felújított és performáns orvosi berendezésekkel ellátott járóbeteg-részleget, valamint a jól felszerelt

laboratóriumot, jelenleg pedig, ugyancsak pályázati forrásokból, teljes gőzzel dolgoznak a belgyógyászati részleg korszerűsítésén. A városvezető elmondta, a Országos Helyreállítási Alapból (PNRR) nyertek erre finanszírozást, és az

energiahatékonyság növelését célzó projekt keretében kicserélik a tetőzetet, a nyílászárókat, az épület külső szigetelést kap, illetve megoldják az esővíz-elvezetést és a csatornázást is. Az épület belsejében is lesznek kisebb-nagyobb módosítások. A pályázatnak ezek ugyan nem részei, azonban, ha már nekifogtak a kórházépület felújításának, ezeket is meg kell oldani ahhoz, hogy a körülmények megfeleljenek az előírásoknak.

A munkálatokkal nagyon jó ütemben halad a kivitelező, bár jövő év júniusra a határidő, ameddig be kell fejezni a beruházást, remélhetőleg hamarabb elkészül a felújítás. A munkálatok idejére az épületet ki kellett üríteni, a belgyógyászati részleg működése azonban nem állt le, csökkentett ágyszámmal, de fogadják a betegeket a gyermekgyógyászat épületében.

Okoskukák a tömbháznegyedekben – rend és tisztaság van a környékükön

Néhány hónapja használják a tömbházlakók azt a hét digitális hulladékgyűjtő-szigetet, amelyeket a város három helyszínén helyezett ki az erdőszentgyörgyi önkormányzat: a Hosszú utcában a tömbháznegyedeknél, a garzonlakásoknál és a Rhédey-kastéllyal szembeni tömbháznegyedben. Amióta ezeket üzembe helyezték, rend és tisztaság van a zárható hulladéktárolók környékén – nyugtázta elégedetten Szász Levente Lóránd polgármester (fotó).

Mint mondta, amíg a hagyományos konténerekbe gyűjtötték a hulladékot a lakók, sokan letették a kukák mellé a szemetet, ugyanakkor idegenek – akár a tő környékéről –, az esti órákban lehozták a szemetet, és a kukák mellett hagyták, reggelente pedig az önkormányzat munkásai azzal kezdték a napot, hogy azt összetakarították. – Most ez megszűnt, rend és tisztaság van, a beléptetőkártyával rendelkezők lakókon

kívül mások nem hordják oda a szemetet. Amikor minden tömbházlakó megkapta a beléptetőkártyát, a régi kukákat összeszedtük – mondta a városvezető, aki szerint mindeddig nagyon pozitívak a tapasztalatok, rongálások sem történtek a környezetvédelmi minisztériumnál nyert finanszírozásból vásárolt digitális hulladékszigetekenél.

Fotó: Nagy Tibor

Egy álomból lett levendulabirodalom

Lila oázis a bözödújfalusi tó partján

A bözödújfalusi tó szomszédságában egy különleges hely várja még július 13-ig a látogatókat: a festői környezetben fekvő levenduladomb, ahol a lila virágtenger illata és a családi hangulat mindenkit magával ragad. Ez a hely nem csupán egy ültetvény, sokkal inkább egy oázis, amit egy bözödi óvónő, Rafai Mónika álmodott meg.

Az első száz levendulátő

2017-ben kezdődött minden, amikor a Rafai család az első száz tő levendulát elültette a virágoskertjükben.

– Akkor még alig tudtunk valamit a levenduláról – meséli mosolyogva a tulajdonos, Rafai Mónika. – Leginkább a csodaszép, illatos virága és sokoldalú felhasználhatósága keltette fel az érdeklődésem. Aztán az első szüret teljesen elvarázsolt minket – tette hozzá. Ez a varázs olyan erős volt, hogy egy évvel később már öt-száz tővel bővítették a kertbéli ültetvényt, és hobbiszinten levendula-termesztésbe kezdtek. Azonban az álom, hogy egy igazi levendulaültetvényük legyen, csak ezután kezdett valóra válni. 2019-ben a Rafai család rábukkant egy csendes, mesébe illő helyre a bözödújfalusi tó szomszédságában, Mónika pedig már az első pillanatban tudta, hogy ez az a hely, ahol megvalósulhat az álma, így nem sokat gondolkodtak, megvásárolták a területet, tervezték, és ma a közel

félhektáros levenduladombon már ötezer tő pompázik, illatos virágtengerként.

Több mint levendula: élmények kicsiknek és nagyoknak

A Rafai család szándékosan nem gondolkodott fesztivál jellegű rendezvényen, inkább családi hangulatú, nyugodt légkört szerettek volna kialakítani, ami sikerült is, hiszen a festői környezetben fekvő lila mezőn lehetőség van fotózni az ötletes kellékekkel, dekorációkkal. A levendulamező szomszédságában játszótér is várja a gyerekeket – homokozóval, hintával, farönkökből készült kisvonnattal, illetve faragott állatokkal, amelyek Mónika édesapjának a kézügyességét és fantáziáját dicsérik. A bejárat mellett régi ségarsokban jópofa rönkemberkék, illetve régi mezőgazdasági és háztartási eszközök sorakoznak: korabeli vasaló, eke, tekerceselő, gyapjúfűsű, hordó, korsók. A korábbi években kisállat-simogató is működött – bocival, sza-

márral, báránnyal, nyuszikkal és fürjekkel –, ám a medvék közelsége miatt ma már csak a nyuszik maradtak, illetve lovagolni is lehet hétvégén, a legapróbb látogatók örömeire.

Mónika elárulja, hogy a levenduladombon minden virágszál a család kétkézi munkájának gyümölcse. Miután lejárnak a nyílt napok, nem pihennek meg, hiszen következik a betakarítás, majd a feldolgozás, ami során a levendulából értékes illóolaj és levendulavíz készül, amely igazi csodaszereként szolgál a háztartásban és a kozmetikában. Egész évben kapható náluk szárított levendulacsokor, de vázában, kaspóban is lehet rendelni. Emellett kézműves termékek – szappanok, fürdősók, szirupok, a megszártott virágokból pedig díszpárnák, illatszások, sőt textilből készült levendulaállatkák – születnek. – Én szabok, édesanyám varrja – meséli nevetve az óvónő, aki szabadidejében a levendulásban tevékenykedik. – Rengeteg a munka, kapálás, gyomlálás, metszés, szüretelés, de a szüleim mindenben partnereim, mindannyian munkahely mellett foglalkozunk ezzel. Szívünk-lelkünk benne van – mesél lelkesedéssel a család oázisának számító levenduláról Mónika.

Nyílt napok a lila tengerben

Az ültetvény évente nyílt napokkal várja a látogatókat, idén már negyedik alkalommal szervezik meg ezt, és igen jóleső érzés, hogy sok visszatérő vendég érkezik. A látogatók frissítő italokat kóstolhatnak,

kézművestermékek közül válogathatnak, és természetesen fotózhatnak a lenyűgöző levendulamezőben.

A látogatási idény július 13-ig tart – hétköznap 14–21, hétfőn pedig 10–21 óra között várják a vendégeket.

Román–magyar meccs az Európa-bajnoki részvételért

Bálint Zsombor

Egymás ellen játszik Románia és Magyarország teremlabdarúgó válogatottja az Európa-bajnoki részvétel jogáért. A kiírás szerint az elitkör selejtező csoportjainak második helyezettei pótselejtezőn vehetnek részt, ezeknek a párosítását most sorsolták ki az UEFA székhelyén.

Románia csapata, amely Ukrajna mögött végzett a saját csoportjában, Fortuna istennő fricskájaként Magyarországot fogta ki. Az oda-vissza pótselejtező első mérkőzését Magyarországon rendezik szeptember 15-én, míg a visszavágót Romániában, szeptember 29-én. A selejtező csoportban minden mérkőzést a marosvásárhelyi Simon László sportcsarnokban játszott a román váloga-

tott, így elvileg ugyanitt kellene rendezni a Magyarország elleni visszavágót is, azonban – éppen az ellenfél kiléte miatt – ez most kérdésessé vált.

Ami biztosan nem változik, hogy Románia szövetségi kapitánya a marosvásárhelyi Kacsó Endre, a keretben pedig több magyar nemzetiségű teremlabdarúgó van, mint Hadnagy István, Bálint Andor, Iszlai Richárd vagy Küsmödi Tamás. Eközben a magyar válogatott Bíró Attila korábban a román U19-es válogatott tagja volt, éppen Kacsó Endre keze alatt, és Vătămăniuc-Bartha Dávid szintén Székelyudvarhelyen született.

Kacsó Endre nem igazán örült a sorsolásnak, sokkal szívesebben játszott volna Belgium, Szlovákia vagy Grúzia ellen, viszont az is igaz, hogy sikerült elkerülni két nagyon erős csapatot, Olaszországot és Kazahsztánt.

A 2026-os Európa-bajnokságot eredetileg Lettország és Litvánia rendezte volna, ez azonban megváltozott, miután Fehéroroszország kijutott a döntő tornára. A két balti államban ugyanis jogszabály tiltja sportesemények megrendezését fehérorosz sportolók részvételével, ezért az UEFA bevette Szlovéniát harmadik szervezőnek. Az A és B csoport küzdelmeit így Lettország és Litvánia rendezi hazai pályán, és itt játszanak egy-egy negyeddöntőt is. Ugyanakkor Szlovénia rendezi a C és D csoportok találkozóit, Fehéroroszországot ide osztják be, és itt játsszák a két elődöntőt és a döntőt is.

Az Európa-bajnokság 2026. január 20. és február 7. között zajlik.

Drasztikus jegyárcsökkentés a kevés néző miatt a klubvilágbajnokságon

Az Egyesült Államokban zajló labdarúgó-klubvilágbajnokság mai elődöntős mérkőzésére, amelyet a Chelsea és a brazil Fluminense vív egymással (kezdés 22 órakor, közvetítés a Pro TV-n), hatalmas kedvezménnyel árulják a jegyeket a kellő érdeklődés hiánya és a szurkolók egy részét eleve elriasztó eddigi magas ár miatt.

Sajtójelentések szerint a korábban csaknem 474 dollárért kínált belépőkhöz jelenleg már alig több mint 13 dollárért hozzá lehet férni.

A The Athletic megjegyezte, hogy a jegyek most olcsóbbak, mint például a sör (14 dollár) vagy az étel (15 dollár) az első elődöntőnek otthont adó East Rutherford-i stadionban.

Hasonló drasztikus árcsökkentésre volt már példa két negyeddöntős mérkőzés esetében is: a Fluminense és az al-Hilal közötti orlandói találkozóra, illetve a Chelsea és a Palmeiras phila-

Fotó: a Chelsea Football Club közösségi oldala

delphiai összecsapására 11,15 dolláros jeggyel is be lehetett jutni.

A másik elődöntőre, amelyen a Real Madrid és a Paris Saint-Germain találkozik (szerda 22 óra, Pro TV), viszont nem vette visszább az árakat a világszövetség, a FIFA, arra a meccsre a jegyár továbbra is majdnem 200 dollárról indul – írta a Guardian, megemlítve, hogy a spanyol sztárcsapat iránt kezdettől nagy a szurkolói érdeklődés. A madridiak eddigi mind az öt mérkőzése legalább 60 ezer nézőt vonzott.

Eltört a lába és a bokája is megsérült Musialának

Eltört a sípcsontja és a bokája is megsérült Jamal Musialának, a Bayern München támadójának, aki a Paris Saint-Germain ellen 2-0-ra elveszített labdarúgó-klubvilágbajnoki mérkőzésen ütközött Gianluigi Donnarummával.

A bajor együttes honlapjának vasárnapi beszámolója szerint a 22 éves játékos vasárnap Orlandóból Münchenbe repül, ott operálják meg a bal lábát.

A Bayern közlése alapján Musialára „hosszú kihagyás” vár, a Bild szerint négy-öt hónapra vált harcképtelenné a német válogatott labdarúgó, aki ezen a tornán tért vissza áprilisi combsérülése után.

Fotó: MLSZ

Norris újra győzött, a veterán Hülkenberg először a dobogón

Lando Norris, a McLaren hazai versenyzője nyerte a Forma-1-es Brit Nagydíjat vasárnap Silverstone-ban, így összetettben tovább csökkentette hátrányát csapattársával, a másodikként célba érő ausztrál Oscar Piastrival szemben.

A 25 éves Norrisnak ez az idei negyedik és pályafutása nyolcadik futamgyőzelme. Egy hete az Osztrák Nagydíjon ugyanez volt a sorrend az első két helyen.

A két McLaren mögött ezúttal a bravúros futamot teljesítő német Nico Hülkenberg lett a harmadik a Sauberrel: a 37 éves, 19. helyről rajtolt pilóta pályafutása 242. versenyhétvégéjén, a 239. startján először állhatott dobogóra.

A silverstone-i pályát reggel óta áztató eső – amely miatt a Forma-3-as versenyt nem is tudták befejezni – a Forma-1-es futamra elállt, így aztán a pilóták közül hatan, köztük a negyedik helyről rajtoló brit George Russell a Mercedesszel, valamint a hatodik startpozíciót megszerző monacói Charles Leclerc a Ferrarival egyből a felevezetőkör után a boxutcába hajtott és a köztes abroncsaik helyett száraz körülményekre alkalmas gumikat kaptak.

A start után az élen nem változott a sorrend, csak a kilencedik francia Pierre Gasly (Alpine) rajtolt nagyot, aki az ötödik helyre jött fel. A címvédő holland Max Verstappen vezetett a Red Bullal, mögötte maradt a Piastrri, Norris sorrend, utóbbit azonban Lewis Hamilton majdnem megelőzte a Ferrarival – végül azonban a hétszeres világbajnoknak

meg kellett elégednie a negyedik hellyel.

A harmadik körben Andrea Kimi Antonellit hívta ki gumicserére a Mercedes, miközben előbb Liam Lawson az RB-vel, majd két körrel később Gabriel Bortoleto a Sauberrel csúszott ki a sódérágyba. Elöl Piastrri utolérte Verstappent, majd a nyolcadik körben meg is tudta előzni, így átvette a vezetést.

A tizedik körben elkezdett esni az eső, így mindenki azonnal a boxutcába hajtott. Még ez előtt, a 11. körben Verstappen hibázott, így Norris is elé került, de a boxkiállásnál a McLaren szerelői nem boldogultak a brit versenyző bal első kerekével, így a holland rivális viszszaelözte. A kerékcserekből Lance Stroll (Aston Martin) és Hülkenberg jött ki a legjobban, akik a negyedik és ötödik helyre jöttek fel, amikor a leszakadó ég miatt bejött a biztonsági autó.

Négy körrel később hiába engedte el a mezőnyt a safety car, azonnal vissza is kellett jönnie, mert

Isack Hadjar a rossz látási viszonyok közepette belement Antonellibe, majd a falban landolt az RB-jével. Később az olasz pilóta futama is véget ért az autója sérülése miatt.

A végül a 21. körben újrainduló száguldás legelején Verstappen megpördült és a 11. helyre esett vissza, majd Piastrri kapott tíz másodperces büntetést, mert veszélyesen fékezett azelőtt, hogy a safety car kiment a pályáról.

A látási viszonyok továbbra sem voltak tökéletesek, több versenyző is követett el kisebb-nagyobb hibákat, miközben elől a két McLaren körről körre növelte előnyét, immár Strollal szemben.

Az újra folyamatosan száradó pályán a versenyzők néhány körrel később már a pálya vizes felületein igyekeztek hűteni abroncsaikat, majd a 30. körben a Gaslyt megelőző Hamilton feljött ötödiknek. Öt körrel később Hülkenberg Strollt megelőzve már dobogós helyen haladt, utóbbit pár körrel később Ha-

A Brit Nagydíj végén valóságos győztesként ünnepelték Nico Hülkenberget, aki 239. futamán lett először dobogós a Forma-1-ben.

Fotó: az F1 közösségi oldala

milton is körbeautózta, míg hátrébb Verstappen a kilencedik helyre küzdött vissza magát.

Az utolsó tíz körre előbb Hamilton, majd Hülkenberg is száraz pályára alkalmas kerekeket kapott, de míg a britnek lágy, addig a németnek közepes keveréket raktak fel. A

kiállásnál Piastrri letöltötte büntetését, így Norris került az élre, és bár az utolsó körökben nem változott az élcsoporthallása, Verstappen egészen az ötödik helyre jött előre.

A világbajnoki idény három hét múlva folytatódik Spa-Francochamps-ban a Belga Nagydíjjal.

Eredményjelző

Forma-1-es Brit Nagydíj, Silverstone (52 kör, 306,198 km):

* pontszerzők: 1. Lando Norris (brit, McLaren) 1:37:15.735 óra, 2. Oscar Piastri (ausztrál, McLaren) 6.812 másodperc hátrány, 3. Nico Hülkenberg (német, Sauber) 34.742 mp h., 4. Lewis Hamilton (brit, Ferrari) 39.812 mp h., 5. Max Verstappen (holland, Red Bull) 56.781 mp h., 6. Pierre Gasly (francia, Alpine) 59.857 mp h., 7. Lance Stroll (kanadai, Aston Martin) 1:00.603 perc h., 8. Alexander Albon (thai-földi, Williams) 1:04.135 p h., 9. Fernando Alonso (spanyol, Aston Martin) 1:05.858 p h., 10. George Russell (brit, Mercedes) 1:10.674 p h.

* pole pozíció: Verstappen

A vb-pontversenyek állása

* versenyzők: 1. Piastrri 234 pont, 2. Norris 226, 3. Verstappen 165, 4. Russell 147, 5. Charles Leclerc (moncaói, Ferrari) 119, 6. Hamilton 103, 7. Andrea Kimi Antonelli (olasz, Mercedes) 63, 8. Albon 46, 9. Hülkenberg 37, 10. Esteban Ocon (francia, Haas) 23, 11. Isack Hadjar (francia, RB) 21, 12. Stroll 20, 13. Gasly 19, 14. Alonso 16, 15. Carlos Sainz Jr. (spanyol, Williams) 13, 16. Liam Lawson (új-zélandi, RB) 12, 17. Cunoda Juki (japán, Red Bull) 10, 18. Oliver Bearman (brit, Haas) 6, 19. Gabriel Bortoleto (brazil, Sauber) 4;

* csapatok: 1. McLaren 460 pont, 2. Ferrari 222, 3. Mercedes 210, 4. Red Bull 172, 5. Williams 59, 6. Sauber 41, 7. RB 36, 8. Aston Martin 36, 9. Haas 29, 10. Alpine 19.

SZERKESZTI: MEZEY SAROLTA

XXIII. vándor bográcsgulyásfőző verseny

Június 29-én a Marosvásárhelyi Magányosok Klubja a XXIII. alkalommal szervezte meg a vándor gulyásfőző versenyt, ez alkalommal Székelyhodos vállalta fel a házigazda szerepét, Kopacz Imola klinikai szakpszichológus szervezésében és irányításával. Korán reggel indulunk Székelyhodos felé, kedves gépkocsivezetőnk, Barabás Attila, a Bata szállítási vállalat alkalmazottja vezette a buszt. Ilyenkor mindig nagyon sok csomagunk van, sokat segített az elhelyezésükben, amit hála-lasan köszönünk.

Az évek során gyarapodott a tudásunk, és új szabályokat vezettünk be. A zsűriben az élet minden területről voltak beválasztottak, akik egyforma palástot öltöttek fel: Kopacz

Imola, a Magányosok Klubjának tiszteletbeli elnöke, főszervező, Barabási Ottó polgármester és házigazda, Szabó Ödön, mesterszakács, vállalkozó és titkár, Sármási Bocskai János, a Marosvásárhelyi Rádió szerkesztője és riporter, Szilágyi Sándor, Dankó Pista-díjas nótáénekes, Trudis Andrea, Szegi falu polgármesterasszonya Magyarországról. A falu testvértelepülése Székelyhodosnak, ezért külön köszönetünket tolmacsoljuk a polgármesterasszonynak, hogy részt vett a zsűrizésben.

Kopacz Imola főszervező üdvözölte a megjelenteket, és megnyitotta a gulyásfőző versenyt. Barabási Ottó, Székelyhodos polgármestere és házigazda megköszönte a jelenlevőknek, hogy az ő településüket vá-

lasztották, és jó munkát kívánt mindenkinek. Külön köszönet a polgármester úrnak és munkatársainak a kijelölt hely kitűnő berendezéséért, minden megtalálható volt, amire szükségük volt a csapatoknak, még a sátrak felállításában is segítséget nyújtottak. Következett Sándor Szilárd református tiszteletes rövid áhítata, idézett a bibliából, és nagyon szívhez szóló volt a prédikációja, majd közösen elmondtuk a miatyánkat.

A főszervező felkérte a bográcsfőzőket a bemutatkozásra, majd sorshúzás következett a bográcshe-lyekért. Bemutatta a zsűritagokat és felkérte őket, hogy tegyék le az esküt.

A bográcsfőzők bemutatkozása

A rovatban közölt levelek tartalmáért, a tényállítások hitelességéért a szerzők a felelősek. Elektronikus postán is fogadjuk leveleiket. A levélírók minden esetben tüntessék fel telefonszámukat és lakcímüket.
Címünk: nepujzag@e-nepujzag.ro

Az idei Marosvásárhelyi Napok „illedelemes” kiszolgálóiról

Remélem, ez az eset, ami velem és a feleségemmel történt meg június 27-én, csak egyedi.

Este 6 óra körül kimentünk a Színház térre meginni egy pohár bort. Ki is választottuk a fabódét (Lengyel Borok), és kértem volna 2 pohár bort. Erre a behemót kiszolgáló: pohár van? Ha nincs, akkor az első bódénál kap. Már az egyik pohár borról le is mondtunk. Elmentem, és vettem egy poharat 15 lejért. Visszamentem a borért. Fizettem volna, de: a kártyaleolvasó nem működött, a 100 lejesemből meg nem tudott visszaadni. Erre a harmadik házi-

kónál nagy nehezen, kelletlenül felváltották a pénzt. Visszamentem, és kértem egy hamutartót. Erre azt válaszolta: az nincs, hamuzzak a földre. Máskülönben alig volt ember, aki bort ivott volna ott. Nem is csodálom.

Konklúzió: 2 deci bor (30 lej) + 15 lej a pohár, vagyis 45 lej volt ez a „multság”. Ennyi pénzért egy üveg jó minőségű bort lehet vásárolni.

Ezentúl, ha vendéglőbe megyek, tányérokat és evőeszközöket is viszek magammal.

Fakesch Róbert,
Marosvásárhely

után a nyolc üstnél elkezdődött a főzés, amire háromórnyi idő jutott. Ezalatt szólt a zene, amit Bakó Szabolcs zenész szolgáltatott, fellépett Szilágyi Sándor nótáénekes egy nótacsokorral. Hálásan köszönjük a csodálatos zenét.

A versenyzők között volt a marosvásárhelyi Magányosok Klubja részéről két csapat. Czerán Erzsébet a nagyik gulyását, Covaci Katalin köménymagos Kati-gulyását főzte. Györfi Ildikó csülkös gulyást főzött jóasszony módra, Golya Olga az ernyei Ügyes Kezek Alapítvány csapataival hagyományos csülkös gulyást, Bakó Zoltán ehedi hagyományos babgulyást készített, Kémenes Hajnal a székelyhodosi iskolások csapataival a zenemanók gulyását főzte, az iklandi Lőrinczi Attila babgulyást, Nemes István székelyhodosi csapata Nemes István rotyogatott egy hatalmas üstben, amit a falubeliekkel fogyasztottak el.

Kopacz Imola főszervező a díjazottaknak, a zsűritagoknak és a zenészeknek átadta az okleveleket és az ajándékokat.

A támogatók népes csoportja nélkül nem valósulhatott volna meg zökkenőmentesen a XXIII. gulyás-

főző verseny. A támogatók: a Székelyhodosi Polgármesteri Hivatal, Barabási Ottó polgármester, Nemes István szervező, Szabó Ödön vállalkozó, Bakó Szabolcs zenész, Szabó Annamária ny. díszlettervező és a marosvásárhelyi Magányosok Klubja. A meghívókat és okleveleket Kopacz Miklós fáradhatatlan segítőnk szerkesztette. Sármási Bocskai János marosvásárhelyi rádiószerkesztő és riporter könyvadománya emelte a díjak értékét. Első díjban Nemes István székelyhodosi csapata és Kémenes Hajnal székelyhodosi iskoláscsapata részesült, II. helyezett az ernyei Ügyes Kezek csoportja, III. helyezett Lőrinczi Attila és az iklandi csoport lett, a következő négy csoport dicséretben részesült.

A rendezvényt utcaból zárta. Bízunk benne, hogy Isten segítségével jövőre újra együtt lehetünk egy áldásos csapatépítésben a keresztény szeretet jegyében. Az ehedi csapat részéről meghívást kaptunk a jövő évi bográcsgulyásfőző versenyre.

Köszönjük Kopacz Imola főszervező önfeláldozó munkáját, és köszönjük mindazoknak, akik hozzájárultak a sikerhez.

Czerán Erzsébet

Kárpát-medence gyöngyei Marosludason

Hangossá vált Marosludason az Ifjúsági park, hiszen a XXIII. Kárpát-medence gyöngyei folklórfesztiválra sereglettek össze a meghívottak. A csoportok a Maroshíd lábánál sorakoztak fel, hogy a túlsó parton álló Petőfi-szoborhoz vonuljanak.

Tóth Sándor fesztiválszervező Petőfi szabadság-szerelem kettősével reflektált arra, hogy miként motivál e két fogalom a néptáncosok lelki-letében. Ezután a megjelentek egy-egy csokor virágot helyeztek a szobor talapzatára.

Polgárőrségi felügyelet alatt népi parádét tartva tért vissza a több mint 140 táncos a parkba. Felsorakoztak a szabadtéri színpad előtt. Dr. Tóth Mária Orsolya néprajzkutató, alapító hajdinás, moderátor a színpadra kérte Szabó Gellért református lelkészt, akinek lelkesítő fohásza Teremtőjéhez emelt megannyi szívet, lelket, majd áldását adta a rendezvényre. Ezt követően a szervező színpadra kérte a vendégegyüttesek vezetőit, akik bemutatták csoportjaikat. A Hajdina Néptáncgyűttes tagjai virágcsokrot, az ajándékszatyorban emléklapot és egy Hajdina-bögrét, il-

letve egy kupa szívvidámítót adtak át nekik.

A Kolozsvárról érkezett Katlan zenekar nyitószámának hangereje túlszámalyta a szél zenéjét. Ez külön köszönhető Gyarmati Norbert és kolégája, Sípos Árpád hangmesternek. A gála keretében valóban körbejártuk a Kárpát-medencét. A házigazda és szervező Hajdina Magyarszentbenedekre repített, majd a harmadik hajtása, a Tatárka táncsoport Felcsíkba kalauzolt. A Tipegő néptáncgyűttes szászcsávási táncával sziporkázott, az őket követő Kincses pedig Somogyba vitt.

Az aranyosgyéresi Mugurelul táncosai erdélyi táncok csokrát vitték színpadra. A Báborka felfalusi táncával hagyományörzőként mutatkozott be. Utánuk a szintén házigazda, a Hajdina második hajtása, a Pohánka táncsoport Bukovinába repített, ottani hajdani székely táncokat lejtett. A Hajdina soraiból összeálló Haricska zenekar és szolistája viszhahozta a nagyérdeműt a Küküllő mentére. A gála második szakaszában a gyulakuti Szivárvány táncosai Magyarpalatkára röptettek. Innen a Tipegők kalotaszegi táncmulatsággal

fényesítették az eseményt. A Báborka bonchidai táncokat mutatott be. A Mugurelul együttes második repertoárja máramarosi, oási ritmusokkal, táncokkal szórakoztatott. A Kincses néptáncgyűttes nyárádmagyarósi táncokat lejtett. Ekkor már csaknem szikrázott, izzott a színpad, a légkör, a nézőtér.

Egy kis kitérő: megannyi együttes kiváló táncoktatók munkáját, szakmaiságát tükrözte. A jól megérdemelt szeretetlakomát, a vacsorát a Parki Teraszon szolgálták fel önkéntes szülők. A találkozózt táncház zárta.

Egy ilyen szabású rendezvény anyagi háttere támogatók nélkül nem lehetséges. Támogatóink voltak: a CSSP-Program, a BGA Zrt., a Maros Megyei Tanács, az Erdélyi Hagymányművek Háza, a Communitas Alapít-

vány, a városi önkormányzat, az Eldi Pékség, a Ro Dacia Kft, a Poli Izo Construct Kft, a Șanse Pentru Luduş, a Copy Tech Computer, a szülők és sok névtelen támogató.

Zárszóként: a szabadtéri színpad szabaddá, nyílttá, élményteljessé varázsolta a rendezvényt, a Hajdina „aranycsapattá” érett. A táncosok, az oktatók, a szülők kitaratása ilyen gyümölcsöket terem. Hála és köszönet.

Tóth Sándor

Nagy-Bodó Szilárd

Megérkezett az új MacOS is

Az elmúlt két Techuniverzumban arról számoltunk be, hogy milyen szoftveres újdonságokat mutatott be az Apple. Részletesen ismertettük a visionOS, a tvOS, az iPadOS, a watchOS és az IOS 26 újdonságait. Viszont nem lehet elmenni az új macOS változat mellett sem, azért sem, mert egyrészt egyre fontosabb termékei az almás vállalatnak a számítógépek, másrészt, mert ez is egy fajsúlyos ráncfelvarráson ment keresztül. Következzen tehát a macOS Tahoe bemutatása.

Elsőként itt is a designváltozást kell kiemelni, ami olyanformán növeli a Mac-élményt, hogy megőrzi az operációs rendszer ismertségét. Bár nagyon sok minden megváltozott, az eddigi Mac-felhasználók tökéletesen fogják tudni, hogy hol kell elérni a megszokott funkciókat. Viszont nekik is fontos lesz a tanulás, hiszen megjelentek új megoldások is.

kalmazás megszokott funkcióival – köztük a Legutóbbiak, a Kedvencek és a Hangposta –, valamint a legújabb frissítésekkel, például a Hívás-szűrővel és a Tartási asszisztenssel is rendelkezik.

A macOS-ben az első perctől helyett kapott a Spotlight, amely történetének eddigi legnagyobb frissítésén megy keresztül. Jogosan lehetne kérdezni, hogy egy kereső-funkciót ugyan mégis miben lehet fejleszteni? Nos, a keresés során az összes találat – beleértve a fájlokat, mappákat, eseményeket, alkalmazásokat, üzeneteket és egyebeket – mostantól együtt szerepel, és a felhasználó számára való relevancia alapján intelligens módon rangsorolva lesz. Az új szűrési lehetőségek gyorsan leszűkítik a keresést pontosan arra, amit a felhasználó keres, például PDF-eket vagy mail-üzeneteket. A Spotlight a harmadik fél fel-

pedig a felhasználó a Telefon alkalmazásban telefonál, a szavai beszéd közben lefordításra kerülnek a címzett számára. Mindezt az Apple által beépített modellek teszik lehetővé, amelyek teljes egészében az eszközön futnak, így a beszélgetések privátak maradnak. Az intelligens műveletek egy teljesen új osztálya lehetővé teszi a felhasználók számára, hogy minden eddiginél hatékonyabb parancsikontokat hozzanak létre, beleértve a szöveg összefoglalását a Writing Tools segítségével és a képek létrehozását az Image Playground segítségével. És mostantól a felhasználók közvetlenül az Apple Intelligence-modellekre is rácsatlakozhatnak, akár az eszközön, akár a Private Cloud Computer segítségével, hogy olyan válaszokat generáljanak, amelyek a parancsikont többi részébe rögzülnek, megőrizve a felhasznált információk titkosságát. Egy diák például létrehozhat egy olyan pa-

fontosságú pontokat. Valamint a macOS Tahoe új lehetőségeket kínál a Genmojik létrehozására, lehetővé téve a felhasználók számára, hogy meglévő emojiknak és leírásoknak, módosítsák a személyes tulajdonságait, például a hajhosszúságot vagy a kiegészítőket, és a pillanatnak megfelelően válasszanak kifejezéseket. Az Image Playgroundban a felhasználók a személyes attribútumokat és kifejezéseket is jobban irányíthatják, és a ChatGPT-vel vadonatúj stílusokat, például olajfestmény-stílust vagy vektoros művészetet használhatnak. De azt is meg kell említeni, hogy az Apple Intelligence képes átnézni egy e-mail, webhelyet, jegyzetet vagy más tartalmat a Macen, hogy megtalálja a legfontosabb cselekvési elemeket. A felhasználók pedig választhatják azt is, hogy az Apple Intelligence segítségével az Emlékeztetőket automatikusan szakaszokba sorolja, hogy könnyebben kezelhetővé tegye őket.

fejlettebb grafikát és újgenerációs renderelési technológiákat hoz a játékokba, mint például a MetalFX Frame Interpolation és a MetalFX Denoising, a simább látvány és a gyorsabb képkockasebesség érdekében. Persze az továbbra is kérdéses, hogy mennyire tesz jót a macOS ezt az operációs rendszert futtató gépek a játékok élvezetének? Hiszen a korábbi tapasztalatok azt mutatják, hogy bár valóban nagyon hatékonyak és jól megtervezettek az Apple számítógépei, valamint a kreatív munka számos részén a piac csúcsát jelentik, mégsem alkalmasok játésszára. Kíváncsian várjuk, hogy az új operációs rendszer, esetleg az új gépek megoldják-e ezt a problémát. Ha igen, akkor képes lesz-e az Apple ezáltal megszólítani új vásárlókat? Ezekre a kérdésekre most még egészen biztosan nem tudunk választ adni.

Ugyanakkor az már köztudott, hogy az új Apple-számítógépeket és

macOS Tahoe, logó

Forrás: Apple

macOS Tahoe kezdőképnyő, illusztráció

Forrás: Apple

A macOS Tahoe-ben a menüsor mostantól teljesen átlátszó, így a kijelző még nagyobbnak tűnik. A menüsorban és a vezérlőközpontban megjelenő vezérlőelemek és azok elrendezése is többféleképpen testreszabható. Az új design több személyre szabhatóságot is lehetővé tesz a Macen. Az alkalmazásikonok világos vagy sötét megjelenéssel, színes, új, világos és sötét árnyalatokkal, valamint elegáns, letisztult megjelenéssel kelnek életre. A felhasználók megváltoztathatják a mappák színét is, és szimbólumot vagy emoji-t adhatnak hozzá, hogy egyedi identitást adjanak nekik. Személyre szabott háttérképekkel és témaszínekkel kombinálva pedig minden eddiginél könnyebbé válik, hogy a Mac a felhasználó stílusának zökkenőmentesen megfeleljen.

A megjelenésen túl azt is ki kell emelni, hogy az Apple ismét elővette az ökoszisztéma és azon belül a folytonosság kérdését. Ennek keretében a Telefon alkalmazás a Continuity-nek köszönhetően érkezik a Macre és lehetővé teszi a felhasználók számára, hogy a mobilhívásokat a közelben lévő iPhone-jukról továbbítsák. A Telefon alkalmazás Macen az iPhone-on lévő Telefon al-

hőmeghajtóin tárolt dokumentumok eredményeit is megjelenítheti. Ha pedig a felhasználó nem tudja pontosan, mit keres, a Spotlight új böngészési nézeteivel könnyedén átnézheti az alkalmazásokat, fájlokat, vágólapelőzményeket és egyebeket. Ha mindez nem lenne elég, a felhasználók mostantól több száz műveletet végezhetnek közvetlenül a Spotlight-ból – például e-mailt küldhetnek, jegyzetet készíthetnek, vagy podcastot játszhatnak le.

Egyáltalán nem elhanyagolható részlet, hogy a macOS esetében is nagy hangsúlyt fektetett az Apple a mesterséges intelligenciára, sőt talán éppen ezen a téren következtek be a legnagyobb változások. Az Apple Intelligence-re vonatkozó újítások sorába tartozik az Üzenetekben az Élő fordítás, amely automatikusan lefordítja az üzeneteket, így, ha egy felhasználó külföldre utazva új barátokkal kommunikál, üzenete gépelés közben lefordítható, és a címzett által preferált nyelven kézbesíthető. Amikor pedig a felhasználó választ kap, minden egyes szöveg azonnal lefordítható. A FaceTime-on a felhasználó a lefordított élő feliratokat követheti, miközben a beszélő hangját is hallja. Amikor

rancsikont, amely az Apple Intelligence modellek segítségével összehasonlíja a tanórai előadás hangfelvételét a jegyzeteivel, és hozzáadhatja az esetleg kihagyott kulcs-

A játék sem maradt ki! A macOS Tahoe bemutatja az Apple Games-t, egy dedikált alkalmazást, amely ott-hont ad a játékosok összes játékának, így könnyebben visszaugorhatnak a kedvencekhez, felfedezhetnek új, csak rájuk szabott játékokat, és egészen új módon játszhatnak a barátaikkal. Az új Game Overlay segítségével a játékosok kényelmesen módosíthatják rendszerbeállításaikat, cseveghetnek barátaikkal, vagy meghívhatják őket játszani, mindezt anélkül, hogy el kellene hagyniuk a játékukat. A játékosok bekapcsolhatják az Alacsony energifogyasztású üzemmódot is, amely meghosszabbítja a játékmenetek időtartamát, és maximalizálja az akkumulátorral töltött játékidőt. A fejlesztők számára a macOS Tahoe bemutatja a Metal 4-et, amely még

-laptopokat nem szeptemberben, az iPhone-okkal együtt leplezik le, hanem valamivel később, általában október folyamán. Minden bizonnyal így lesz idén is, és akkor fog kiderülni, hogy milyen új hardverek érkeznek az új szoftverhez. Azt már most tudni lehet, hogy a macOS Tahoe csak az Apple saját fejlesztésű processzorait tartalmazó gépek számára lesz elérhető, vagyis immáron kijelenthető, hogy az Intel processzorral szerelt gépeket egyre inkább háttérbe szeretné szorítani az Apple, és a saját fejlesztésű chipjeivel szerelt gépeket fogja csak támogatni. Ez természetesen nem azt jelenti, hogy az Intel processzoros gépek technikai hulladékká válnak, mindössze arról van szó, hogy nem fogják megkapni az új szoftvert, viszont még így is évekig kaphatnak támogatást.

Apple Games a macOS Tahoe-ben, illusztráció

Forrás: Apple

Egy év munkája, tizenhét koncert, Bach és barokk – jön a Régizene-Fesztivál

Július 3-án, csütörtökön 12 órától a Hargita Megyei Kulturális Központ új székhelyén, a Márton Áron Kulturális Központban tartották a 2025-ös Csíkszeredai Régizene-Fesztivál sajtótájékoztatóját. Az eseményen Ferencz Angéla, a Hargita Megyei Kulturális Központ menedzsere, a fesztivál igazgatója; Sógor Enikő, Csíkszereda kultúráért felelős alpolgármestere; Filip Ignác, a fesztivál művészeti vezetője és Szabó András, a fesztivál művészeti tanácsadója ismertette az eseménysorozat idei tematikáját, koncertjeit, kísérőrendezvényeit és egyéb fontos tudnivalókat.

Fotó: Ádám Gytula

A sajtótájékoztatón Ferencz Angéla, a fesztivál igazgatója köszöntötte a jelenlévőket, majd Ványolós Orsolya, a Nagy István Művészeti Középiskola tanárnőjének előadásában Bach E-dúr csembalóversenye hangolta rá a szép számban megjelent sajtósokat a fesztivál zenei világára.

Sógor Enikő, Csíkszereda város alpolgármestere a következőképpen méltatta a fesztivált:

– Ha július, akkor újra régizene-fesztivál városunkban. Az egyik legfontosabb feladatommak tartom, hogy megköszönjem a Hargita Megyei Kulturális Központ csapatának, hogy megint komolyan vették ezt a feladatot. Az idei régizene-fesztivál – ahogyan azt megszokhattuk az elmúlt évtizedek során – nem csupán egy nyári fesztivál, hanem egy izgalmas találkozóhelye a régizene kedvelőinek és művelőinek egyaránt. Mint ismeretes, a nemzetközi zenei világ Johann Sebastian Bach születésének 340., valamint halálának 275. évfordulójára emlékezik, és külön öröm számunkra, hogy a Csíkszeredai Régizene-Fesztivál is hozza a saját, különleges hangját ehhez a megmozduláshoz. Csíkszereda Városháza 2005-től társszervezője az eseménynek, de büszkén elmondhatom, hogy ez több, mint intézmények közötti együttműködés, hiszen közösen vállalunk felelőssé-

get a régió hagyományainak ápolásában, valamint a város és a térség kulturális identitásának alakításában – részletezte meglátásait az alpolgármester asszony.

Gazdag és különleges programmal készül a Régizene-Fesztivál

Filip Ignác az előző évek hagyományaihoz híven röviden ismertette a programot a sajtó képviselőivel.

– Idén 17 koncert szerepel a programban, melyek közül 12 Johann Sebastian Bach életművéhez kapcsolódik – emelte ki. – Bach hatalmas örökséget hagyott ránk. Művei rendre a tökéletesség határát súrolják, ezért nehéz volt a válogatás a program összeállításakor.

A zenekari művek közül külön figyelmet érdemel a Kolozsvári Barokk zenekar ünnepi koncertje, amely a fesztivál július 6-i, vasárnapi megnyitóját követően, 19.30-tól csendül fel a csíksomlyói kegytemplom pápai kisbazilikájában.

A fesztivál egyik legnagyobb volumenű eseménye kétségkívül Johann Sebastian Bach h-moll miséjének előadása lesz. A grandiózus művet a Barokk Fesztiválzenekar, a brassói Bach-kórus, valamint a csíkszeredai Lux Aurumque Kamarakórus közösen adják elő két helyszínen:

- július 11-én, pénteken 19 órától

a csíkszeredai Szent Ágoston-templomban,

- valamint július 12-én, szombaton 19 órától a brassói Fekete-templomban.

– A h-moll mise maga a tökéletesség, a világ zeneirodalmának egyik legnagyobb műveként tartják számon – fogalmazott Filip Ignác, aki a továbbiakban felsorolta a fesztivál egyéb programpontjait.

A Transylvania Barokk Együttes, Románia egyik legaktívabb és leg hosszabb életű régizenei együttese idén ünnepi megalakulásának 30. évfordulóját. Előadásukra július 5-én, szombaton 19:30-tól került sor a Csíki Moziban.

A Concerto Spiralis csíkszeredai kötődésű együttes, négy országból érkeztek meghívottai a július 7-én, hétfőn 18 órától tartott koncertjükre a református templomba. Július 8-án, kedden 21 órától a Csíki Moziban lép színpadra Soma Salat-Zakariás és

A programban természetesen helyet kaptak olyan előadások is, amelyek nem Bach műveihez kapcsolódnak.

- Július 6-án, vasárnap 12 órától a Carmina Renascentia koncertezett az unitárius templomban.

- Július 7-én, hétfőn 21 órától Kónya István lantmuzsikát játszott a Szent Kereszt-templomban.

- Július 8-án, kedden 18 órától a Codex Régizene Együttes romantikus muzsikát játszik a Mikó-várban.

- Július 12-én, szombaton, a reneszánsz gyereknapot követően, 19 órától lép a Mikó-vár színpadára a Musica Historica.

- Július 13-án, vasárnap pedig két fiatal együttest is köszönhetünk a fesztivál vendégei között: 12 órától a székelyudvarhelyi Dr. Palló Imre Művészeti Líceum volt és jelenlegi diákjaiból álló Allegra Barokk Zenekar lép fel az Unitárius templomban; 19:30-tól pedig a sepsiszentgyörgyi

Ferencz Angéla, a Hargita Megyei Kulturális Központ menedzsere, a fesztivál igazgatója a szervezőcsapat több szinten zajló, hatalmas odafigyelést és türelmet igénylő munkáját párhuzamba állította Bach zenéjének zsenialitásával, elismerését és köszönetét fejezve ki ezzel a kollégáinak, majd kiemelte Hargita Megye Tanácsa, Csíkszereda Polgármesteri Hivatala, a Nemzeti Kulturális Alap és a Határtalan Nyár MOL Alapítvány hathatós támogatását.

Egyéb hasznos tudnivalók

Július 5-én, szombaton, negyven jelentkező diák részvételével kezdődött a Csíkszeredai Régizene-Fesztivál hagyományos kísérőrendezvénye, a Régizenei Nyári Egyetem, amely nyolc mesterkurzusával és további szabadon választható melléktárgyakkal ad lehetőséget a régizene előadói gyakorlatában, stílusismeretében, zenei retorikájában

Joan Boronat Sanz, akik Bach három gambazonátját adják elő. Ezt követően július 9-én, szerdán 21 órától ugyanott hallhatjuk a világszerte elismert, Olaszországban élő csembalóművészt, Cipriana Smărandescut, aki a híres Goldberg-variációkat tol-mácsolja. A Sempre meghívottja Mira Glodeanu barokk hegedűs, repertoárjuk főként 18. századi barokk zene, előadásuk július 10-én, csütörtökön 19 órától veszi kezdetét a Csíki Moziban.

Krisztus Király templom Laudate Kamarakórusának előadása hallható a csíksomlyói kegytemplom pápai kisbazilikájában.

Kihelyezett koncertek lesznek Csíkszépvízen és sok év kihagyásával újra Gyergyószárhegyen is. Július 9-én, szerdán 17 órától az érdeklődők Karácsony Noémi és Paul Cristian műsorát hallgathatják meg a csíkszépvízi Szent László-plébániatemplomban, ugyancsak szerdán 20 órától a gyergyószárhegyi Lázár-kastélyban lantmuzsika csendül fel Kónya István előadásában.

Szabó András: gyümölcsöző munkafolyamatot tudhatunk magunk mögött

Szabó András, a fesztivál művészeti tanácsadója elmondta: az idei meghívottakkal már a tavalyi fesztivált követően megkezdődtek az egyeztetések, így a rendezvény létrejött egy teljes évnyi munka eredménye.

– Egy jóleső és gyümölcsöző munkafolyamatot tudhatunk magunk mögött, ami a szervezést illeti – fogalmazott. – Külön öröm volt kézbe venni a háromnyelvű, igényes műsorfüzetet, amikor kijött a nyomdából, hiszen ennek a szerkesztésébe is rengeteg energiát fektettünk. Szeretettel hívok minden érdeklődőt, hogy látogassanak el a fesztivál koncertjeire, és merüljenek el Bach időtlen muzsikájában, valamint a historikus zene különleges világában.

való elmélyülésre. A nyári egyetem kurzuszáró hangversenyére július 11-én, pénteken 15 órától kerül sor a Nagy István Művészeti Középiskola aulájában.

A fesztivál teljes programja és további részletei három nyelven megtalálhatók a regizene.ro honlapon, továbbá Facebookon-események formájában is elérhetők. Jegyek és bérletek a Hargita Megyei Kulturális Központ új székhelyén (Márton Áron Kulturális Központ, Mihai Eminescu u. 3/A) válthatók és a fesztivál ideje alatt a koncertek helyszínén, az előadások előtt egy órával. A belépők ára 15 és 50 lej között változik, a fesztiválbérlet ára 200 lej/fő, diákoknak, egyetemistáknak és nyugdíjasoknak pedig 150 lej/fő. 14 év alatt a belépés díjtalan.

Szépvízre ingyenes autóbúsjárat indul az Erőss Zsolt Aréna parkoló-jából fél órával az esemény előtt.

A „Síppal, dobbal, nádi hegedűvel” gyermekfoglalkozáson való részvétel regisztrációhoz kötött, regisztrálni a következő telefonszámon lehet: +40-746-244-235 (Zengő Tér, gyerekfoglalkozás).

A szervezők felhívják a figyelmet, hogy a teljesebb zenei élmény érdekében kedvezőtlen időjárás esetén a szabadtéri koncerteket zárt térbe, a Mikó-várba költöztetik. A döntésről a fesztivál Facebook-oldalán és a FestivApp alkalmazáson keresztül értesítik a közönséget.

(közlemény)

Rovar- és rágcsálóirtás

A Marosvásárhelyi Állatkert és Somostető Igazgatósága értesíti a lakos-
ságot, hogy **július 14. és 16. között** a Somostetőn és az állatkertben kul-
lancs-, szúnyog- és rágcsálóirtás lesz.

Az említett időszakban **19 és 22 óra között** a Somostetőt óvintézkedés-
ként nem lehet megközelíteni, tilos a gépkocsi- és a gyalogosforgalom is.

A felhasznált hatóanyagok az Egészségügyi Minisztérium engedélyével rendelkeznek, ame-
lyek az előírásoknak megfelelnek, és nem veszélyesek az emberekre, illetve a háziállatokra.
Kérjük a lakosokat, főként a gyermekeket, az időseket, az asztmás betegeket vagy a kémiai ve-
gyületekre allergiás személyeket, ügyeljenek arra, hogy ne kerüljenek az említett anyagok köz-
vetlen közelébe.

Megértésüket köszönjük!

A TEZAUR államkötvény új kiadása július 7-én indult, akár 7,90%-os kamatlábakkal

A Pénzügyminisztérium ma, július 7-én indítja útjára az idej, hetedik TEZAUR-programot, amely új lehetőséget kínál a magánszemélyeknek az előnyös megtakarításokra.

Így 2025. július 7-től augusztus 1-jéig a TEZAUR államkötvénybe fektethetnek, amelyek futamideje 1, 3 és 5 év, éves kamatlába pedig 7%, 7,50%, illetve 7,90%. Az államkötvények névértéke 1 lej, és dematerializált formában vannak.

Mikor és hol lehet megvásárolni az állampapírokat?

- Július 7–30. között a Ghișeul.ro platformon keresztül;
- Július 7–31. között online, kizárólag olyan magánszemélyek által, akik regisztráltak a privát virtuális gérben (SPV) az államkincstári egységeken keresztül kibocsátott értékpapírok megvásárlása érdekében. Az online elvégezhető műveletek a következők: a befektető nevére szóló értékpapírszámla megnyitása a kiválasztott államkincstári egységnél, TEZAUR államkötvény jegyzése, a befektető értékpapírszámlájáról az összegek átutalása bankszámlára. Az online jegyzésekkel kapcsolatos további részletekért lásd a Tezaur online és a Tezaur online útmutatót;
- 2025. július 7. – augusztus 1. között az Államkincstár egységeinél;
- 2025. július 7–31. között városokban és 2025. július 7–30. között vidéken, a Román Posta Rt. alegységein keresztül.

A TEZAUR-programba történő befektetéssel kapcsolatos részletes információk a <https://mfinante.gov.ro/web/trezor/tezaur-online> oldalon található.

A Pénzügyminisztérium által kibocsátott állampapírokba történő befektetésből származó jövedelem adómentes. A kamat éves, és a kibocsátási tájékoztatóban meghatározott fizetési időpontokban fizetendő. A TEZAUR-program keretében kibocsátott állampapírok átruházhatók és előre visszaválthatók.

Ezen túlmenően a befektető egy kibocsátáson belül egy vagy több vásárlást is eszközölhet. A befektetőknek csak a jegyzési időszak alatt van lehetőségük a már megkötött jegyzések törlésére, kérelem benyújtásával.

Államkötvények vásárlására 18. életévüket betöltött személyek jogosultak.

Az állampapírok eladásából származó jövedelmet a Pénzügyminisztérium a költségvetési hiány finanszírozására és az államadósság újrafinanszírozására fogják felhasználni.

A kibocsátási tájékoztatót és annak módosításait a Pénzügyminisztérium honlapján az Állampapírok menüpontban és a Román Posta Rt. honlapján teszik közzé.

Idén márciusban először, a Pénzügyminisztérium jóvoltából a Ghișeul.ro platformon számlával és bankkártyával rendelkező román állampolgárok egyetlen kattintással online vásárolhattak állampapírokat.

A Kommunikációs, Közkapcsolati és Média Osztály

SZOLGÁLTATÁS – ÜZLETI AJÁNLAT

REDŐNYÖK, SZALAG-FÜGGÖNYÖK, ROLET-TÁK, GARÁZSKAPUK és egyéb árnyékolástechnikai cikkek, automatizált változatok, nyílászárók. TERASZ-BEÉPÍTÉS üveggel és ponyvával. Tel. 0745-379-638. (68389)

KÜLÖNFÉLÉK

KÉSZÍTÜNK külső redőnyöket, szúnyoghálót. Tel. 0744-121-714. (25862-I)

ELVESZETT

ELVESZTETTEM Szövérfi Csaba névre szóló autóbushérletem. Semmisnek nyilvánítom. (26125)

A hirdetési rovatban megjelent közlemények, reklámok tartalmáért a hirdetésfeladó vállalja a felelősséget!

MEGEMLÉKEZÉS

Szívünk legmélyebb fáj-
dalmával emlékeztetjük min-
dazokat, akik ismerték és
szerették a drága gyer-
mekünket, édesapát,
testvért és jó barátot,
HORVÁTH ISTVÁNT,
hogy július 8-án van halálá-
nak 27. évfordulója.
Kegyelettel őrizzük drága
szép emlékét. Nyugodj
békében!

Bánatos szülei, testvére,
Kálmán családjával, leánya,
Zsuzsi. (26127-I)

Elvesztettük azt, akit annyira szerettünk, jókedvünk, nyu-
galmunk vele elvesztettük. Üres már a lakás, nincs kit
hazavárjunk, ezért nem jön éjjel a szemünkre álom. Majd
ha elindulunk, napjaink letelvén, karjaid várnak az út
végén.

*„Tudom, hogy búcsú nélkül oly messzire mentem, tudom,
hogy megsirattok nagyon gyakran engem. Nyugodjatok
bele, most már nincs mit tenni, ahol én vagyok, onnan nem
lehet hazajönni. Szerettem volna még köztetek lenni, de a
halál legyőzött, el kellett menni.”*

Könnyes az út, amely sírodhoz vezet, a Jóisten örködjön
pihenésed felett. Két kezed munkáját mindenhol látjuk, ál-
dott, szép emléked szívünkbe zárjuk. A fájdalmat leírni nem
lehet, csak letörölni az érted hulló könnyeket. Könnyes
szemmel tekintünk az égre, kérjük a Jóistent, hogy nyug-
tasson békében.

Fájó szívvel emlékezünk július 8-án a siklódi születésű
BALÁZS JÓZSEFRE
halálának hatodik évfordulóján.
Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!
Emlékét szívében őrzi felesége, fia, lánya, két unokája
és menyé. (26126-I)

ELHALÁLOZÁS

„Élj úgy, hogy ne vegyenek észre ott, ahol vagy, de nagyon
hiányozzál onnan, ahonnan elmész.” (Victor Hugo)
Mély fájdalommal, de Isten akaratában megnyugodva tu-
datjuk, hogy

DR. DERZSI KÁLMÁN
nyugalmazott családorvos,
férj, édesapa, nagytata, após, apatárs, testvér, sógor,
rokon és jó ismerős, földi életének 79., boldog házasságá-
nak 57. évében, 2025. július 6-án csendesesen megpihent.
Drága halottunkat július 9-én 14 órakor kísérik utolsó
földi útjára a marosvásárhelyi református temető rava-
talozójából, a református egyház szertartása szerint.
A virrasztás a Vili Temetkezési Központban (Kápolna utca)
július 8-án 18:30 órától tartandó.
Életéért hálát adunk Istennek. Emléke legyen áldott,
szívünkben őrizzük.

Gyászoló szerettei (-I)

RÉSZVÉTNYLIVÁNÍTÁS

Megrendülten értesültünk Dr. Kincses Előd haláláról. A
következőképpen búcsúzunk:

DR. KINCSES ELŐD
az igazság harcosa, az emberek és emberiség szeretője,
képe mélyen bevésődött szívünkbe.
Nyugodjon békében, és áldott legyen emléke!
A távoli Izraelből a Hirschhorn, Berner, Salamon
családok. (26132-I)

HATÁRTALANUL

VÁLOGATOTT CSOPORTOS KIÁLLÍTÁS

HELYSZÍN: MAROSVÁSÁRHELY,

STUDIUM HUB KULTURÁLIS KÖZPONT

(BOLYAI UTCA 15.)

A KIÁLLÍTÁS MEGTEKINTHETŐ:

2025. JÚLIUS 3. - AUGUSZTUS 11.

MŰVÉSZTEREM
AHOL A MŰVÉS Z TEREM

MűvészTerem

muveszterem_kozosse

RADIO

KOKO

ONLINE STREAMING

CityTv

MAROSVÁSÁRHELY

MAGYAR NYELVŰ ADÁS

KEDD, PÉNTEK 19:00 ÓRA

228-as

a DIGI hálózatban

METSZET
kedd 21⁰⁰

ETV ERDÉLY TV

Újdonságok a
Kobak könyvesboltokban:

Sylvia Frank
So Long,
Marianne

Claire Paulin
Blanche Monet
és a tavirózsák
ragyogása

Marosvásárhely, Győzelem tér 18.szám

Szászrégen, Mihai Viteazu út 15.szám

Spălătorie și detailing auto

Beltrand

autómosó és -kozmetika

- külső-belső tisztítás
- kárpittisztítás, polírozás, viaszozás

Marosvásárhely
Predeal u. 97 sz.

Telefon: 0265/223-902
0740-393-060

rádió
Gaga
Marosszék

Marosvásárhely 88.0

Segesvár 104.3

Szászrégen 94.7

Szováta 102.0

Marosvásárhelyi
Rádió
Románia
www.marosvasarhelyiradio.ro

96 FM
106,8 FM
1323 AM

FONTOS TELEFONSZÁMOK

Romtelecom-tudakozó

- információ - 118-932

- általános - 118-800

Központosított ügyelet

(Rendőrség, Tűzoltóság, SMURD, Csendőrség, Mentőállomás): 112

Rendőrség - 0265/202-305

SMURD (betegekkel kapcsolatos információk)- 0265/210-110

Sürgősség szolgálat:

- gyermekeknek - 0265/210-177

Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal - 0265/268-330

Prefektúra - 0265/266-801

Maros megyei RMDSZ - 0265/264-442 - 0265/262-907

Gyulafehérvári Caritas, otthongondozó szolgálat, 8–16 óra között: 0736-883-110

Procardia Egészségügyi Központ - 0265/210-087 - 0770-547-384

Optika-Optofarm - 0265/212-304 - 0265/312 436 - 0265/250-120 - 0265/263 351

Optolens szemsebészet - 0265/263-351

Dora Optics - 0733-553-976 - 0733-553-976

Radiológia, echográfia

Dr. Jeremiás István - 0265/222- 446

DIGI - 0365/400-401 - 0365/400-404

Áramszolgáltató vállalat - 0800-500-929

- vidék - 0265/929

Delgaz Grid - 0265/200-928 - 0800/800 928

Aquaserv:

- hideg víz-csatorna - 0265/215-702

- közönségszolgálat - 0265/208-888

- központ - 0265/208-800 - 08008 208-888

Fogyasztóvédelmi hivatal - 021-9551

Vasútállomás - 0265/236-284

Vili Kft.: temetkezés, segélyintézés (0-24 óra), professzionális balzsamozás

Nemzetközi halottszállítás - 0265/215-119 - 0744-282-710

Alkony Kft. temetkezés (24 ó.) - 0265/263-865

- koporsók, kellékek, - 0745-606-215

- koszorúk - 0745-606-269

- halottszállítás - 0758-047-604

Méltányos reklámdíj fejében állandó szereplője lehet a FONTOS TELEFONSZÁMOK rovatnak.

Várjuk jelentkezését a 0265/268 854-es telefonon.